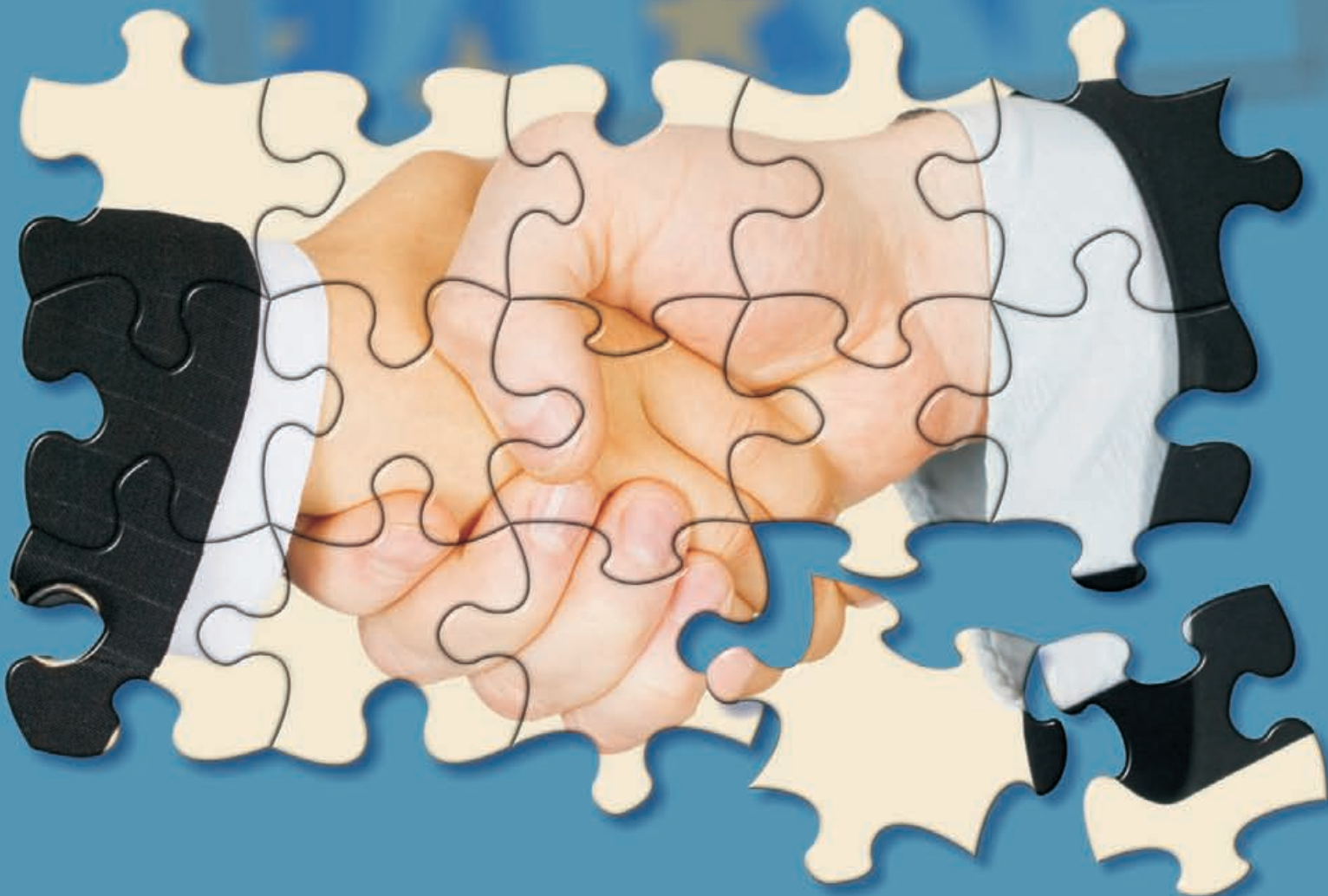

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

**«Εθνική Κοινωνική
Αναπτυξιακή Συμφωνία»**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία»

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

19 ΜΑΡΤΙΟΥ 2009
ΖΑΠΠΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ, ΑΘΗΝΑ

«Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία»

Εκδήλωση της Ο.Κ.Ε.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.), διοργάνωσε την Πέμπτη, 19 Μαρτίου 2009, εκδήλωση για την παρουσίαση της «Εθνικής Κοινωνικής Αναπτυξιακής Συμφωνίας», στο Ζάππειο Μέγαρο.

Στην εκδήλωση, την κεντρική εισήγηση παρουσίασε ο Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε. κ. **Χρήστος Πολυζωγόπουλος** και ακολούθησαν οι παρεμβάσεις του κ. **Γιώργου Ντάση**, Προέδρου της Β' Ομάδας της Ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε., και των εκπροσώπων των κοινωνικών εταιρών κ.κ. **Γιάννη Παναγόπουλου** (Γ.Σ.Ε.Ε.), **Δημήτρη Δασκαλόπουλου** (ΣΕΒ), **Δημήτρη Αρμενάκη** (Ε.Σ.Ε.Ε.), **Δημήτρη Ασημακόπουλου** (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), **Σπύρου Παπασπύρου** (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), **Νικήτα Κακλαμάνη** (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.), **Τζανέτου Καραμίχα** (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.), **Γιώργου Γωνιωτάκη** (Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.), **Νίκου Τσεμπερλίδη** (ΚΕ.Π.ΚΑ.), **Αντώνη Αγγελόπουλου** (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) και κας **Σοφίας Δροσοπούλου** (Δ.Σ.Α.).

Την Κυβέρνηση εκπροσώπησε με παρέμβασή του ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. **Κωστής Χατζηδάκης**, ενώ τα Πολιτικά Κόμματα εκπροσώπησαν με παρεμβάσεις τους οι βουλευτές κ.κ. **Γιάννης Τραγάκης** (Ν.Δ.), **Γιάννης Ραγκούσης** (Π.Α.ΣΟ.Κ.), και **Αστέριος Ροντούλης** (ΛΑ.Ο.Σ.).

Στην «Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία» αποτυπώνονται οι κοινές προτάσεις των κοινωνικών εταιρών για μια αναπτυξιακή και κοινωνικά δίκαιη πορεία της χώρας. Οι προτάσεις αυτές κινούνται στο πνεύμα και το πλαίσιο των διακοσίων (200) και πλέον Γνωμών που έχει εκδώσει η Ο.Κ.Ε., προσαρμοσμένων στα δεδομένα που δημιουργεί η σημερινή συγκυρία. Στη διαμόρφωση αυτού του κειμένου, όλοι οι συμμετέχοντες, και ανεξάρτητα από τις αυτονόητες και αναπόφευκτες επί μέρους διαφοροποιήσεις, επέδειξαν και επιδεικνύουν ένα πνεύμα κοινού προβληματισμού και αναζήτησης μιας κοινής πορείας στα βασικά θέματα που απασχολούν την οικονομία και την κοινωνία μας.

Κυρίες και Κύριοι,

Θερώ τη σημερινή εκδήλωση εξόχως σημαντική για την οικονομία της χώρας, για την κοινωνία μας και τη συνοχή της.

Γενικά, θα έλεγα, είναι πάρα πολύ χρήσιμη για τη χώρα μας, αφού σε δύσκολους καιρούς, οι δυνάμεις που εκπροσωπούν το σύνολο της παραγωγικής και κοινωνικής δραστηριότητας, θέλουν να ενώσουν προσπάθειες όχι μόνο για την υπέρβαση της οικονομικής κρίσης, αλλά και για την αντιμετώπιση των διαχρονικών προβλημάτων, τα οποία εντείνονται επικίνδυνα, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια.

Ευχαριστώ πολύ τους Προέδρους των εταιρών της Ο.Κ.Ε., που είναι και οι θεσμικοί κοινωνικοί συνομιλητές, για τη συμμετοχή τους σε αυτή μας την εκδήλωση, συμμετοχή η οποία και από πλευράς σημειολογίας, αλλά και από πλευράς ουσίας, έχει, κατά τη γνώμη μας, πολύ μεγάλη σημασία.

Ευχαριστώ τους εκπροσώπους της κυβέρνησης και των κομμάτων που παρίστανται, από τους οποίους και ζητάμε, τόσο από τους ίδιους, όσο και από τα κόμματα που εκπροσωπούν, το αγκάλιασμα τέτοιων πρωτοβουλιών και ιδιαίτερα της σημερινής, που μπορεί να θεωρηθεί υψίστης προτεραιότητας για την πορεία των πραγμάτων στη χώρα μας και που έχει σαν στόχο τη δική μας συμβολή για ένα άλλο παραγωγικό, οικονομικό, κοινωνικό και κατ' επέκταση πολιτικό πεδίο.

Ένα πεδίο εντελώς διαφοροποιημένο από το σημερινό, που θα εμπνέει τους πολίτες και στο οποίο τη θέση του διευρυμένου φόβου και της γενικευμένης απαισιοδοξίας θα έχει πάρει η ελπίδα και το όραμα για μια δίκαιη κοινωνία.

Ένα πεδίο, όπου οι υγιείς και δημιουργικές παραγωγικές δυνάμεις, αξιοποιώντας και το συνταγματικά κατοχυρωμένο κοινωνικό διάλογο, αναζητούν λύσεις στα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα και προωθούν τη συνεννόηση ως αναγκαία συνθήκη, αλλά και ως αποτελεσματικό εργαλείο για την αντιμετώπισή τους.

Κυρίες και Κύριοι,

Οι καιροί είναι δύσκολοι, εξαιτίας της συσσώρευσης δυσεπίλυτων ή ακόμη και ανεπίλυτων προβλημάτων, τα οποία έχουν αγγίξει ή και υπερβεί την κόκκινη γραμμή, όσον αφορά στις αντοχές αλλά και την ανεκτικότητα της ελληνικής κοινωνίας.

Αυτή η κοινή διαπίστωση μας οδήγησε στο να εργασθούμε συστηματικά και πάντα στη βάση του θεσμικού μας ρόλου, όπως οριοθετείται από το Σύνταγμα και τον ιδρυτικό νόμο, για την αναζήτηση ενός κοινού πλαισίου, που δεν περιορίζεται σε διαπιστώσεις, αλλά επιχειρεί να προβάλλει κοινές θέσεις και προτάσεις επί των κεντρικών θεμάτων που απασχολούν τη χώρα και τους συμπολίτες μας, επιδιώκοντας την αξιοποίηση αυτών των προτάσεων από τις πολιτικές, τις παραγωγικές και τις κοινωνικές δυνάμεις.

Η διαμόρφωση αυτού του κειμένου, που έχετε σήμερα στα χέρια σας και που φέρει τον τίτλο «ΕΘΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ», δεν είναι απλώς το αποτέλεσμα ενός έργου, που παρήχθη μόνο στο χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι κοινωνικοί εταίροι μου έκαναν την τιμή να με εκλέξουν και να μου αναθέσουν την Προεδρία της Ο.Κ.Ε.

Είναι ένα συστηματικό και καλά τεκμηριωμένο έργο 15 ετών, στη διαμόρφωση του οποίου διεκδικούν μερίδιο, και φυσικά έχουν, εκατοντάδες στελέχη των φορέων που συναποτελούν την Ο.Κ.Ε.

Όπως σημαντικό μερίδιο έχουν εκατοντάδες επιστήμονες, καθώς επίσης και το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό της Ο.Κ.Ε.

Ευχαριστώ όλους και όλες για την πολύτιμη συμβολή τους.

Κυρίες και Κύριοι,

Η πολύχρονη αυτή κοινή προσπάθεια οδήγησε τη σημερινή ηγεσία της Ο.Κ.Ε. στο να επιχειρήσει τον τελευταίο χρόνο, μέσα και από τη διεύρυνση της παραδοσιακής θεματολογίας των Γνωμών της και τον εμπλουτισμό του περιεχομένου τους, στην εκπόνηση ενός συνολικού έργου, το οποίο προέκυψε από έναν αντιπαραθετικό αλλά και δημιουργικό διάλογο, ο οποίος πέρασε μέσα από αντιτιθέμενα συμφέροντα ή και διαφορετικές αντιλήψεις.

Φθάσαμε όμως, με κόπο μεγάλο, στην αναγκαία και δημιουργική σύνθεση που ακούει στο όνομα ΕΘΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ.

Η Συμφωνία αυτή είναι αρθρωμένη στους εξής βασικούς τομείς πολιτικής:

- Ανάπτυξη - Ανταγωνιστικότητα
- Απασχόληση
- Κοινωνία της γνώσης - Διά βίου Μάθηση
- Εκπαίδευση
- Έρευνα - Καινοτομία
- Φορολογική πολιτική
- Δημόσια διοίκηση
- Κοινωνική ασφάλιση
- Κοινωνική Πρόνοια - Κοινωνική Ασφάλεια
- Υγεία
- Βιοτικό επίπεδο - Συνθήκες διαβίωσης
- Ίση μεταχείριση - Μεταναστευτική πολιτική
- Κλιματική αλλαγή - Ενεργειακός τομέας
- Φυσικό περιβάλλον
- Αγροτική ανάπτυξη - Ανάπτυξη της υπαίθρου

Στα θέματα αυτά περιγράφεται, κατ' αρχάς, η υφιστάμενη κατάσταση, στη συνέχεια διατυπώνονται οι βασικοί στόχοι που θα πρέπει να επιδιωχθούν και, τέλος, οι προτάσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Ξεκαθαρίζουμε με απόλυτη σαφήνεια ότι η παρούσα Συμφωνία δεν αποτελεί κάποιο σχέδιο κυβερνητικού προγράμματος ή προσπάθεια έκφρασης και προ παντός υποκατάστασης των εταίρων μας, οι οποίοι έχουν την πλήρη αυτοτέλειά τους,

Ακόμη, δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής το ότι μια τέτοια Συμφωνία δεν είναι ένα στατικό κείμενο. Οι συνθήκες αλλάζουν και θα πρέπει οι υλοποιούμενες πολιτικές να επαναξιολογούνται τόσο ως προς τους ρυθμούς υλοποίησης, όσο και ως προς την ανταπόκρισή τους στις εκάστοτε συνθήκες.

Γι' αυτό, η Συμφωνία δεν αποτελεί απλώς μία παρέμβαση στις παρούσες κοινωνικές, εργασιακές και οικονομικές συνθήκες, αλλά θέτει τη βάση για μία διαρκή και δομημένη διαδικασία κοινωνικού διαλόγου με αντικείμενο τα μεγάλα προβλήματα της χώρας. Τα αποτελέσματα ενός τέτοιου διαλόγου θα προσφέρουν λύσεις προς τη σωστή κατεύθυνση και, συνεπώς, αυτός θα τυγχάνει αποδοχής και εφαρμογής.

Αυτή η διάσταση οριοθετεί και την προοπτική που αναμ-

φισβήτητα έχει η Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία.

Δε θα αναφερθώ στο περιεχόμενο των προτάσεων αυτών, αφού αυτές καταγράφονται αναλυτικά στο κείμενο που έχει διανεμηθεί. Θα ήθελα, όμως, να τονίσω ότι καλύπτουν ένα μεγάλο εύρος θεμάτων, εκ των οποίων άλλα απασχολούν την επικαιρότητα, συχνά λόγω της κρισιμότητάς τους, και άλλα είναι ξεχασμένα, λόγω του ότι έχουμε υποβαθμίσει τη σημασία τους.

Ενδεικτικά μόνο να αναφέρω, από την πρώτη κατηγορία, τις προτάσεις για:

την άδηλη εργασία, τη φοροδιαφυγή και την εισφοροδιαφυγή,

την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,

την καθιέρωση ελάχιστων εγγυήσεων αξιοπρεπούς διαβίωσης, ως βασικό στοιχείο μιας Εθνικής Στρατηγικής Καταπολέμησης της Φτώχειας,

την προστασία από την ανεργία και όσων αυτοαπασχολούνται ή απασχολούνται με τις λεγόμενες άτυπες μορφές απασχόλησης.

Από τη δεύτερη κατηγορία, τα θέματα δηλαδή που έχουμε ξεχάσει στο δημόσιο διάλογο μας ως κοινωνικοί και πολιτικοί φορείς αλλά και στη μέριμνά μας ως Πολιτεία, επιτρέψτε μου να σταχυολογήσω τις προτάσεις για:

την προστασία των παιδιών από τις συνέπειες που έχουν στην εκπαίδευσή τους η φτώχεια και η ανεργία των γονέων τους,

τη δημιουργία δημόσιου συστήματος μετα-νοσοκομειακής φροντίδας για τους χρόνια πάσχοντες και την ανάγκη ύπαρξης συστήματος αποθεραπείας,

την ενίσχυση του συστήματος ψυχικής υγείας,

τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης,

τη μελέτη των κοινωνικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Σταματώ εδώ την ενδεικτική απαρίθμηση των προτάσεων που περιέχονται στη Συμφωνία, αφού και τα χρονικά πλαίσια είναι περιορισμένα, αλλά σκοπός και επιθυμία μας είναι οι προτάσεις να μελετηθούν και να αξιοποιηθούν συνολικά και όχι αποσπασματικά.

Κυρίες και Κύριοι,

Το κρίσιμο, βέβαια, ζήτημα που τίθεται πιστεύω για όλους μας, είναι ότι στην πορεία για τη διαμόρφωση, αλλά και τη συνέχιση για την υλοποίηση αυτής της Συμφωνίας, είναι η διεθνής οικονομική κρίση που αρχίσαμε να βιώνουμε και η οποία όρθωσε και ορθώνει πρόσθετα εμπόδια. Τα εμπόδια όμως αυτά μπορούν να αντιμετωπισθούν μέσα από ένα πνεύμα συνεννόησης των κοινωνικών εταίρων.

Αυτή η προσπάθεια συνεννόησης, θα πρέπει να έχει ως αφετηρία τις εξής διαπιστώσεις:

Πρώτον, ότι το πρόβλημα είναι, κατ' αρχήν, παγκόσμιο και απαιτεί παγκόσμιες λύσεις, όπως τη λήψη μέτρων ενίσχυσης της εποπτείας και του συντονιστικού ρόλου των διεθνών οικονομικών οργανισμών στη βάση των κατευθυντήριων αποφάσεων που πρέπει να ληφθούν, σε ευρωπαϊκό, παγκόσμιο αλλά και εθνικό επίπεδο. Το περιεχόμενο αυτών των κατευθυντήριων αποφάσεων θα πρέπει να κινείται προς μία άλλη κατεύθυνση που θα οδηγεί στον περιορισμό ή την εξαφάνιση τέτοιων φαινομένων, ώστε να προλαμβάνονται και να αποφεύγονται παρόμοιες οικονομικές κρίσεις.

Δεύτερον, η διεθνής οικονομική κρίση καθιστά ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη να αντιμετωπισθούν τα πάγια διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, κοινωνίας και της δημόσιας διοίκησης.

Τρίτον, χρειάζονται μέτρα άμεσης παρέμβασης για την ανακούφιση αυτών που πλήττονται περισσότερο και για την αποτροπή προβλέψιμων δυσλειτουργιών της οικονομίας και της αγοράς εργασίας, τα οποία ωστόσο, θα λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη για μία μακρόπνοη αναπτυξιακή πολιτική για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Με βάση αυτές τις διαπιστώσεις, η Ο.Κ.Ε. επαναφέρει επικαιροποιημένες τις προτάσεις της, τις οποίες είτε είχε διατυπώσει στο παρελθόν, είτε θεωρεί ως επείγουσες στην τωρινή συγκυρία, ενόψει και των αποφάσεων που λαμβάνονται σε εθνικό αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο:

1. Λήψη μέτρων για την άμεση ανακούφιση των χαμηλών κοινωνικο-οικονομικών στρωμάτων, όπως, ειδικότερα, με τη φορολογία ή με την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των εργαζομένων, των συνταξιούχων και των ανέργων.

Εδώ θα ήθελα να επισημάνω ότι οι χθεσινές αποφάσεις της Κυβέρνησης δεν είναι συμβατές με αυτόν το στόχο, δεν υπηρετούν αρχές κοινωνικού δικαίου, καθώς πέραν των άμεσων αρνητικών συνεπειών για το εισόδημα των εργαζομένων και των συνταξιούχων, αφαιρούν εφ' όρου ζωής εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα. Ακόμη, είναι εμφανές ότι δεν συσχετίζονται με τη διεθνή οικονομική κρίση, αλλά είναι η επιβεβαίωση της αποτυχίας της ασκούμενης πολιτικής.

2. Λειτουργία του ταμείου κατά της φτώχειας προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης ατόμων και οικογενειών που δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους και αδυνατούν να τους εξασφαλίσουν αντικειμενικά με τις δικές τους προσπάθειες (άσκηση απασχόλησης) ή από άλλες πηγές, ιδίως από παροχές ενός συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

3. Θεσμική θωράκιση της εργασίας και των εργασιακών δικαιωμάτων, ενίσχυση της ποιότητας της εργασίας μέσω αποτελεσματικών ελέγχων για την τήρηση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Μονομερείς αποφάσεις, όπως είναι αυτές που δημοσιοποιήθηκαν και εφαρμόζονται στη Βόρεια Ελλάδα και που μειώνουν τα εισοδήματα των εργαζομένων χωρίς καν να τηρηθούν οι θεσμοθετημένες διαδικασίες για συλλογικές συμφωνίες, δεν είναι συμβατές με αυτόν το στόχο και κρίνονται απαράδεκτες.

4. Ανάπτυξη δράσεων για την ενίσχυση της απασχόλησης κυρίως των νέων, ώστε να διευκολυνθεί η ένταξή τους στην παραγωγική διαδικασία, αλλά και των μακροχρόνια ανέργων με την απορρόφησή τους, ιδιαίτερα στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας.
5. Εφαρμογή ενός άλλου μοντέλου αναπτυξιακής πολιτικής, το οποίο θα εδράζεται στην προστασία του περιβάλλοντος και σε πολιτικές που θα οδηγήσουν στην «πράσινη ανάπτυξη» και την αύξηση των θέσεων εργασίας.
6. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με κατάργηση των περιπτώσεων και αντανάπτυξιακών εμποδίων, που τίθενται σε αυτή, χωρίς να υπηρετούν κανένα κοινωνικό στόχο.
7. Έμφαση στην καινοτομία, την κοινωνία της γνώσης, την έρευνα και την τεχνολογία, την εκπαίδευση και τη συνεχιζόμενη κατάρτιση, κυρίως στους κρίσιμους τομείς όπως είναι ο τουρισμός, η πράσινη οικονομία κ.λπ.
8. Προστασία των καταναλωτών, των δανειοληπτών, αντιμετώπιση της ακρίβειας, των καρτέλ και της κατάχρησης μονοπωλιακών θέσεων στην αγορά.
9. Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε συνδυασμό με τη διασφάλιση και διεύρυνση της απασχόλησης που επιτυγχάνουν.
10. Αλλαγή του τρόπου λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ώστε να λειτουργεί αποκλειστικά σε όφελος της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με τη διασφάλιση ενός σαφούς πλαισίου λειτουργίας, του οποίου την υλοποίηση θα εγγυάται ένας ενισχυμένος εποπτικός ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδας.

Κυρίες και Κύριοι,

Ηστροφή της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας προς τις κατευθύνσεις αυτές, τις οποίες προτείνει η Ο.Κ.Ε., δεν μπορεί παρά να είναι θετική. Ήδη αρκετές ευρωπαϊκές χώρες κινούνται προς τις κατευθύνσεις αυτές, όπως στην επιδότηση της απασχόλησης, τη στήριξη της έρευνας, της «πράσινης» ανάπτυξης, τη στήριξη σημαντικών κλάδων

της οικονομίας (μεταφορές, ενεργειακός σχεδιασμός). Απομένει και στη χώρα μας να σχεδιάσει και να εφαρμόσει άμεσα μία παρόμοια στρατηγική, με προτεραιότητες, στο πεδίο της εφαρμογής, τις σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές συνιστώσες για τη χώρα μας και που είναι:

- Η τουριστική δραστηριότητα.
- Η κατασκευαστική δραστηριότητα.
- Η απασχόληση και η ποιότητά της.

Εμείς, από την πλευρά μας, έχοντας ως στόχο τη γρήγορη εξειδίκευση προτάσεων για την πολιτική στήριξη των ανωτέρω, παίρνουμε πρωτοβουλίες για την εξέταση κρίσιμων θεμάτων, όπως:

- Η ποιότητα και η έκταση της απασχόλησης σε συνδυασμό με την αντιμετώπιση της ανεργίας.
- Η βελτίωση της ποιότητας του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- Η αναμόρφωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.
- Οι πολιτικές άμεσης εφαρμογής για την υποστήριξη των φτωχών και των χαμηλών εισοδηματικών ομάδων του πληθυσμού.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, θα ορίσουμε εντός των επόμενων ημερών αντίστοιχες ομάδες εργασίας, καθώς επίσης και τους Προέδρους και τους Εισηγητές των ομάδων αυτών.

Οι ομάδες αυτές θα κληθούν να εργασθούν στη βάση οριοθετημένου πλαισίου και με εντατικοποιημένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των προτάσεών τους, ώστε με τις προβλεπόμενες διαδικασίες έκδοσης Γνωμών από την Ο.Κ.Ε., να φθάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Τις προσπάθειές μας αυτές θα τις συνοδεύσουν παράλληλες πρωτοβουλίες σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο, με στόχο τις συνεννοήσεις που γίνονται σε εθνικό

επίπεδο να τις παρακολουθήσουν και να ακολουθήσουν αντίστοιχες και ανάλογες τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα.

Αυτές οι επιλογές που, κατά τη γνώμη μας, είναι στρατηγικού χαρακτήρα, αλλά δίνουν και βραχυπρόθεσμα θετικά αποτελέσματα, θα περιθωριοποιήσουν κάθε στοιχείο αδράνειας, και «ωχαδελφισμού» και θα οδηγήσουν στο εκ νέου «ζωντάνεμα» της παραγωγικής και κοινωνικής δραστηριότητας, με τη συμμετοχή της κοινωνίας.

Κυρίες και Κύριοι,

Η κοινή, αναπτυξιακή και κοινωνικά δίκαιη πορεία αποτελεί ώριμο αίτημα των πολιτών και επιταγή των καιρών.

Η πορεία αυτή απαιτεί επιχειρησιακό σχέδιο και ορατά αποτελέσματα μέσα σε ένα γενικότερο όραμα.

Απαραίτητη και απαραίτητη προϋπόθεση για να αποδώσει η όποια συμφωνία είναι η ενίσχυση των θεσμών ή και ο μετασχηματισμός τους μέσω μεταρρυθμιστικών πολιτικών.

Πάνω από όλα αποτελεί αδήριτη ανάγκη ο σεβασμός των θεσμών και η υποστήριξή τους, ώστε να παίξουν το ρόλο τους, μακριά από κάθε λογής σκοπιμότητες.

Έτσι θα τεθούν γερά θεμέλια για ένα αξιόπιστο πολιτικο-κοινωνικό σύστημα και πεδίο, στη βάση του οποίου θα διαμορφώνεται ένα διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον.

Σε αυτή την προοπτική, η υλοποίηση της συμφωνίας αυτής είναι χρέος όλων.

Μαζί με τις ευχαριστίες μου προς όλους τους συντελεστές της Συμφωνίας αυτής, θα ήθελα να κλείσω με την επισήμανση πως η Συμφωνία και η σημερινή εκδήλωση δεν είναι το τέλος, αλλά το ξεκίνημα μιας πορείας στην οποία όλοι μας θα κριθούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ για την τιμή που μου κάνατε να με καλέσετε. Ιδιαίτερα θέλω να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Ελληνικής Ο.Κ.Ε. τον Χρήστο Πολυζωγόπουλο, με τον οποίον συνδέομαι με φιλία δεκαετιών και του οποίου υπήρξα στενός συνεργάτης την τελευταία δεκαετία.

Επιτρέψτε μου να πω πρώτα δυό λόγια για την κρίση. Είναι παγκόσμια. Ξεκίνησε από τα χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα και έπληξε βαθύτατα τις πραγματικές οικονομίες όλων των χωρών. Διαβάζουμε στις εφημερίδες ότι διάφοροι μεγιστάνες έχασαν δισεκατομμύρια δολάρια ή δισεκατομμύρια ευρώ και κανένας από τους αποφασίζοντες σε πολιτικό επίπεδο δεν ρωτάει, δεν αναζητά να βρει πού πήγαν αυτά τα χρήματα που «χάθηκαν».

Ο νόμος της Φυσικής που λέει ότι τίποτα δεν χάνεται – τίποτα δεν δημιουργείται ισχύει και για το χρήμα.

Στη συνεδρίαση της ολομέλειας της ευρωπαϊκής Ο.Κ.Ε. (Ε.Ο.Κ.Ε.), τον Οκτώβριο του 2008, μπροστά στην επερχόμενη οικονομική κρίση, η ομάδα των εργαζόμενων εξέφρασε τη βαθύτατη ανησυχία για τις επιπτώσεις στον κόσμο της εργασίας και την άποψη ότι τα δηλούμενα ως χαμένα κάποιον τα έχουν και ότι αυτοί οι οποίοι πλούταιναν πριν την κρίση εξακολουθούν να πλουτίζουν και σήμερα και φοβούμαστε ότι θα πλουτίζουν και αύριο. Πού οφείλεται αυτό;

Στο γεγονός ότι οι διάφοροι σπεκουλαδόροι ανά τον κόσμο εξακολουθούν να δρουν ανεξέλεγκτα και στο ότι η πολιτική εξουσία σε ευρωπαϊκό αλλά και σε εθνικό επίπεδο - δεν μιλάω για παγκόσμιο επίπεδο γιατί δεν υπάρχει παγκόσμια εξουσία - η πολιτική εξουσία δεν έχει τη δύναμη ή δεν θέλει να τα βάλει με την οικονομική εξουσία κι εγώ πιστεύω ότι έστω και αν θέλει αδυνατεί, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, να ελέγξει την οικονομική εξουσία. Η θεωρία σύμφωνα με την οποία η ελεύθερη αγορά είναι από μόνη της και ρυθμιστής της οικονομίας έχει καταρριφτεί ανεπίστρεπτα.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα δημιουργείται ένας φόβος και μια αβεβαιότητα για το αύριο, όχι μόνο στη μισθωτή εργασία, την οποία έχω την τιμή να εκπροσωπώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και σε όλους τους πολίτες της Ευρώπης.

Διαπιστώνουμε, επίσης, ότι πάρα πολλές κυβερνήσεις των χωρών-μελών της Ε.Ε. προσπαθούν να επιρρίψουν τις ευθύνες, να φορτώσουν θα έλεγα όλα τα κακώς κείμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και αυτό είναι μια παραπλάνηση του κόσμου. Διότι όσοι ασχολούνται γνωρίζουν, αλλά

δυστυχώς δεν το λένε στους πολίτες, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι μια αφηρημένη οντότητα, αλλά μια κοινότητα χωρών, κυρίως οικονομική, η οποία εμείς οι εργαζόμενοι θέλουμε να είναι πολύ πιο κοινωνική και πολύ πιο πολιτική. Σ' αυτή την Κοινότητα το κυρίως αποφασιστικό όργανο είναι το Συμβούλιο. Δηλαδή σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο οι αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων και σε νομοθετικό επίπεδο οι Υπουργοί των 27 χωρών-μελών. Άρα λοιπόν το να επιρρίπτει η μια κυβέρνηση της μιας χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι απόκρυψη της πραγματικότητας προς τους πολίτες της.

Σ' όλες τις χώρες η κρίση πλήττει κατά κύριο λόγο όχι μόνο τους μισθωτούς, αλλά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες σήμερα δυσκολεύονται για να μην πω αδυνατούν να έχουν πρόσβαση στο δανεισμό.

Διαπιστώσαμε, ακόμα, ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, από όπου ξεκίνησε η κρίση, αλλά και στην Ευρώπη έχουν πληρωθεί δισεκατομμύρια δολάρια σε bonus στελεχών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών εταιρειών, οι οποίες ευθύνονται κατά κύριο λόγο για την κρίση. Και αυτό είναι εξοργιστικό.

Επειδή ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να επεκταθώ περισσότερο στις αποφάσεις και ενέργειες της Ε.Ο.Κ.Ε., θέλω να συγχαρώ την Ο.Κ.Ε. της χώρας μας και ιδιαίτερα τον Πρόεδρό της Χρήστο Πολυζωγόπουλο, για την πρωτοβουλία που πήρε να καταθέσει μια σοβαρή πρόταση συμφωνίας για Εθνική Κοινωνική Ανάπτυξη η οποία είναι, κατά την προσωπική μου εκτίμηση, εξαιρετικής σημασίας.

Κοινωνικός διάλογος σημαίνει ότι οι συνομιλητές - αποκαλούμαστε εταίροι, συνομιλητές είμαστε και πρέπει να είμαστε πολιτισμένοι συνομιλητές- προσπαθούμε να βρούμε κοινές θέσεις μέσα από τις οποίες θα μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε σ' αυτή τη δύσκολη κατάσταση.

Αυτό σημαίνει ότι οι συνομιλίες πρέπει να είναι έντιμες και οι εκπρόσωποι των διάφορων κοινωνικών τάξεων δεν θα

πρέπει να αποκρύπτον αλήθειες. Ακούγεται στην Ελλάδα ότι η κεντρική «βιομηχανία μας», ο τουρισμός, είναι αυτός που θα πληρώσει το μέγιστο τίμημα.

Π.χ έχω την εντύπωση ότι είναι υπερβολικά απαισιόδοξες αυτές οι προβλέψεις και φοβάμαι πάρα πολύ ότι οι εκπρόσωποι των εργοδοτών του κλάδου προσπαθούν να περάσουν ένα κλίμα φοβίας στους εργαζόμενους του τουρισμού για να μην διεκδικήσουν τίποτα και πιθανόν για να τους ζητήσουν να εργαστούν κάτω από χειρότερες συνθήκες εργασίας και αμοιβής.

Ένας σοβαρός και έντιμος κοινωνικός διάλογος πρέπει να θέτει με ειλικρίνεια όλα τα ζητήματα προς συζήτηση και

να καταλήγει σε μια συμφωνία, που να εξυπηρετεί το σύνολο της κοινωνίας.

Έχοντας διαβάσει αυτή την πρόταση Συμφωνίας πιστεύω ότι πρόκειται για μια εξαιρετική πολιτική ενέργεια και θέλω και πάλι να συγχαρώ τον Πρόεδρο και όλη την Ελληνική Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Ελπίζω δε, ότι τα όσα συμφωνηθούν, θα τηρηθούν στην πορεία και δεν θα βρεθούν πολιτικοί ή εκπρόσωποι παραγωγικών τάξεων, οι οποίοι υπογράφουν συμφωνίες και τις εφαρμόζουν μόνο στο μέρος που εξυπηρετούν τα ίδια συμφέροντά τους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., κυρίες και κύριοι μέλη της Ο.Κ.Ε. Ήρθα σήμερα εδώ για να χαιρετίσω εκ μέρους της κυβέρνησης μια Συμφωνία στην οποία εσείς, με δική σας πρωτοβουλία, καταλήξατε.

Είναι μια Συμφωνία, την οποία μόνοι σας προετοιμάσατε και μόνοι σας φέρατε στο σημείο που είναι σήμερα, όπου παρουσιάζεται στην ελληνική κοινή γνώμη. Αυτό αποδεικνύει ότι, σε αντίθεση με ορισμένες παρατηρήσεις που ακούστηκαν, προϋποθέσεις για συναίνεση και στην ελληνική κοινωνία υπάρχουν. Τις δημιουργεί η ίδια η κοινωνία, οι εκπρόσωποι των κοινωνικών φορέων, εσείς. Και δημιουργούνται αυτές οι προϋποθέσεις, όταν μένουν στην άκρη μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Επομένως, υπάρχει ωριμότητα στην ελληνική κοινωνία να προχωρήσουμε στον δρόμο της Ευρώπης, της συναίνεσης, της συνεννόησης, της κοινής λογικής, αρκεί όλοι να αρθρούμε στο ύψος των περιστάσεων, κυβέρνηση, κόμματα, κοινωνικοί φορείς, παράγοντες του δημόσιου βίου.

Ιδιαίτερα σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή, είναι καθήκον όλων μας να αφουγκραστούμε και να μελετήσουμε τη νέα πραγματικότητα που θα διαμορφώσει την κοινωνία του αύριο, όταν θα ξεπεράσουμε την κρίση.

Με συναίνεση προφανώς, υπευθυνότητα και πάνω απ' όλα ειλικρίνεια απέναντι στους πολίτες. Χωρίς πειρασμούς για λαϊκισμό και δημαγωγία. Το έχω πει και θα το ξαναπώ, η έξοδος μας από την κρίση χρειάζεται συνέπεια, σύνεση, όχι σπασμωδικές κινήσεις που μπορεί να μας κάνουν αρεστούς τώρα προσωρινά, αλλά θα έχουν αρνητικές συνέπειες στο μέλλον.

Στόχος μας είναι πάνω απ' όλα η κοινωνική συνοχή, χωρίς ταυτόχρονα να ξεχνούμε τις δυσκολίες του οικονομικού περιβάλλοντος και τις δυνατότητες του κρατικού προϋπολογισμού. Ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τις δουλειές και τα βάρη του παρελθόντος σε σχέση με το δυσβάσταχτο δημόσιο χρέος.

Το στόχο αυτό απηχούν και τα νέα μέτρα που ανακοίνωσε χθες ο Υπουργός Οικονομίας, συγκριτικά με τη μισθολογική και την φορολογική πολιτική. Καλούμε τους ισχυρότερους οικονομικά να σηκώσουν το μεγαλύτερο βάρος για την αντιμετώπιση αυτών των έκτακτων δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε και στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες της Ευρώπης.

Γίνεται μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης στα δημόσια οικονομικά, λαμβάνοντας υπόψη

την επιταγή για κοινωνική δικαιοσύνη, αλλά και τις πραγματικές αντοχές της οικονομίας και του προϋπολογισμού. Μέσα σ' αυτή τη δύσκολη συγκυρία, οι προσπάθειες της Οικονομικής και της Κοινωνικής Επιτροπής λαμβάνουν ιδιαίτερη σημασία γι' αυτό και τις στηρίζουμε.

Γνωρίζουμε ότι η πορεία για την υλοποίηση της Εθνικής Κοινωνικής Αναπτυξιακής Συμφωνίας έχει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, καθώς η παρούσα κρίση όρθωσε και ορθώνει συνεχώς πρόσθετα εμπόδια. Τα εμπόδια αυτά, όμως, μπορεί να ξεπεραστούν με συνεργασία όλων των φορέων.

Προς αυτή την κατεύθυνση, μάλιστα θα ήθελα να υπογραμμίσω τη θετική συμβολή του Δημάρχου Αθηναίων και Προέδρου της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., σχετικά με τη μεθοδολογική προσέγγιση που παρουσίασε, για την αξιοποίηση απ' όλους μας αυτής της Συμφωνίας.

Η κυβέρνηση, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων που επιτρέπει η πρωτοφανής κρίση που βιώνουμε σήμερα, προβαίνει σε υιοθέτηση μέτρων που έχουν στόχο τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας, της ρευστότητας δηλαδή των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αλλά και τη στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων.

Παράλληλα, όμως, έχουμε και την ευθύνη να διατηρήσουμε ένα δημοσιονομικό πλαίσιο που είναι και σε μας ιδιαίτερα δυσάρεστο, όμως είμαστε βέβαιοι ότι μεσομακροπρόθεσμα θα διασφαλίσει μια ισόρροπη ανάπτυξη προς όφελος όλων των ελλήνων πολιτών.

Τα μέτρα που λαμβάνουμε έχουν ως στόχο την προστασία της οικονομίας μας και μια σταθερή προοπτική για την πατρίδα μας, συμβαδίζοντας παράλληλα με αντίστοιχες πολιτικές, τόσο κεντροδεξιών, όσο και κεντροαριστερών κυβερνήσεων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και κύριοι, όπως εσείς είστε υπόλογοι απέναντι στους φορείς τους οποίους εκπροσωπείτε σήμερα και στα μέλη των οργανώσεών σας, έτσι και εμείς όπως και κάθε

κυβέρνηση, είμαστε υπόλογοι απέναντι στους Έλληνες πολίτες και ξέρουμε ότι θα κριθούμε τελικά από το αποτέλεσμα του έργου μας.

Προτεραιότητά μας είναι, όπως θέλω να πιστεύω και δική σας προτεραιότητα, η συναίνεση, η εθνική συνεννόηση. Όμως εάν για κάποιο λόγο κάποιες πολιτικές δυνάμεις δεν θέλουν να ακολουθήσουν αυτό το δρόμο που ακολουθείται σ' όλη την Ευρώπη, είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε μπροστά με βάση αυτό που πιστεύουμε ότι επιτάσσει το εθνικό μας καθήκον. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο έχουμε υιοθετήσει μια πολύ συγκεκριμένη δέσμη μέτρων. Μέτρα που παρουσιάζονται όπως και σ' άλλες χώρες της Ευρώπης, κατά διαστήματα ανάλογα και με την εξέλιξη της κρίσης, καθώς κανείς δεν μπορούσε να την προβλέψει και κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει το τέλος της και την μορφή που θα πάρει εν τω μεταξύ.

Θυμίζω το πρόγραμμα των 28 δισ. ευρώ για τη στήριξη όχι των τραπεζών, όπως έχει λεχθεί και τώρα νομίζω δεν υπάρχει κανένας που να πιστεύει αυτή τη δημαγωγική προσέγγιση, αλλά της πραγματικής οικονομίας με έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και σε όλους όσους θέλουν να πάρουν στεγαστικά δάνεια. Πρόγραμμα το οποίο προχωρεί και η κυβέρνηση θα κάνει ό,τι μπορεί, όπως έδειξε και με την πρόσφατη τροπολογία της σε σχέση με τα μερίσματα, έτσι ώστε να προχωρήσει ακόμα πιο γρήγορα προς όφελος των Ελλήνων πολιτών.

Θυμίζω το πετυχημένο πια –πιστεύω δεν υπάρχουν αμφιβολίες γι' αυτό– πρόγραμμα για την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το ΤΕΜΠΜΕ που παρά τις προβλέψεις που έκαναν οι Κασσάνδρες, ότι δήθεν θα κάλυπτε εξακόσιες με επτακόσιες επιχειρήσεις, έχει καλύψει μέσα σε ένα δίμηνο, ουσιαστικά από την έναρξη της εφαρμογής του, 18.000 επιχειρήσεις δίνοντας δάνεια πάνω από 2 δισ. ευρώ.

Γι' αυτό και η κυβέρνηση αποφάσισε την υιοθέτηση ενός δεύτερου προγράμματος ΤΕΜΠΜΕ, το οποίο θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο τη ρευστότητα των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, οι λεπτομέρειες του οποίου θα ανακοινωθούν χωρίς καθυστερήσεις.

Θυμίζω τα μέτρα που λαμβάνουμε για την προστασία του καταναλωτή σ' αυτές τις κρίσιμες ώρες. Μέτρα που ξεκίνησαν να αποδίδουν καρπούς και είμαστε αποφασισμένοι να αποδώσουν ακόμα περισσότερους καρπούς.

Εντείνουμε τις προσπάθειές μας με το ηλεκτρονικό παρατηρητήριο τιμών που ξεκινά τον επόμενο μήνα και θα παρέχει ολοκληρωμένη πληροφόρηση στους πολίτες για τις τιμές των προϊόντων.

Παράλληλα, προχωρούμε το νομοθετικό πλαίσιο για τη νέα Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία θα λειτουργεί ακόμα περισσότερο με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Είναι

μακριά από μας να λειτουργήσει η Επιτροπή αυτή ως κομματικός παιδονόμος, δεν συμβαίνει σε καμία χώρα της Ευρώπης και δεν θα συμβεί και στην Ελλάδα. Θα προχωρήσουμε με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Αλλά όπως είναι μακριά από μας το να λειτουργήσει αυτή η Επιτροπή ως κομματικός παιδονόμος, πρέπει να είναι μακριά και από σας η λογική να υπάρχει ανοχή απέναντι σε καρτέλ και είμαι βέβαιος ότι σε κανένα φορέα που εκπροσωπείται εδώ δεν υπάρχει τέτοιου είδους αντίληψη. Εμείς να ξέρετε ότι σ' αυτό δεν βάζουμε νερό στο κρασί μας και είμαστε απολύτως βέβαιοι ότι θα σας έχουμε όλους συμμάχους σ' αυτή την προσπάθεια.

Θυμίζω παράλληλα τα προγράμματα για την ουσιαστική στήριξη της απασχόλησης και την κάλυψη των ανέργων με αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων από το Γ' ΚΠΣ και από το ΕΣΠΑ, μέτρα που ενισχύθηκαν μετά το ξέσπασμα της κρίσης το περασμένο φθινόπωρο, το δε Υπουργείο Απασχόλησης είναι πάντοτε σε επιφυλακή για την αντιμετώπιση αυτών των έκτακτων καταστάσεων.

Θυμίζω την ενεργοποίηση των μέτρων που σχετίζονται με το Ταμείο της Κοινωνικής Συνοχής. Το Ταμείο αυτό ήδη ξεκίνησε να έχει συγκεκριμένα αποτελέσματα. Θυμίζω την παρέμβαση της κυβέρνησης για τη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος σε μια χρονιά απρόσμενα αντίξοη λόγω και των καιρικών συνθηκών, μεταξύ άλλων, για τους αγρότες μας. Θυμίζω τις προσπάθειες που γίνονται για νέες επενδυτικές ευκαιρίες στον τουρισμό, στον τομέα της ενέργειας και ειδικότερα της ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Θυμίζω τα μέτρα τα οποία ανακοινώθηκαν για τον τουρισμό και αυτά τα οποία ετοιμάζουμε για τον κατασκευαστικό τομέα με προγράμματα μέσα και από το ΕΣΠΑ.

Θυμίζω την πολιτική της κυβέρνησης για τις διαρθρωτικές αλλαγές στην Ολυμπιακή, στον ΟΣΕ, στην ΔΕΠΑ, στα Τουριστικά Ακίνητα, στον ΟΛΠ, στον ΟΤΕ. Αλλαγές που δεν θα έχουν μόνο ταμειακό όφελος για το δημόσιο, χωρίς να θίγουν ούτε κατ' ελάχιστον τους εργαζόμενους σ' αυτές τις επιχειρήσεις, αλλά θα ενισχύσουν την αναπτυξιακή δυναμική της χώρας.

Όλα αυτά είναι, κυρίες και κύριοι, πολιτικές χειροπιαστές, που είτε έχουν ξεκινήσει, είτε ξεκινούν άμεσα. Πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι δεν υπάρχει καιρός για χάσιμο. Μέρα με τη μέρα οι συνέπειες της κρίσης γίνονται ολοένα και πιο ορατές. Πρέπει όλοι να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να ξεπεράσουμε τον σκόπελο, με αυτοσυγκράτηση και χωρίς υπερβολές από όλους τους κοινωνικούς εταίρους, όπως γίνεται τούτη εδώ την ώρα σ' όλη την Ευρώπη.

Γι' αυτό και χαίρομαι ιδιαίτερα για την Εθνική Κοινωνική και Αναπτυξιακή Συμφωνία που επετεύχθη από όλους εσάς τους Κοινωνικούς Εταίρους. Μια Συμφωνία που προ-

χωρεί υπό την αιγίδα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Οι προτάσεις της Ο.Κ.Ε. λαμβάνονται πάντοτε σοβαρά υπόψη από την κυβέρνηση και θα ληφθεί και αυτή η συγκεκριμένη πρόταση. Δείχνετε το δρόμο μπροστά, δείχνετε ότι και η Ελλάδα είναι πραγματικά μια ευρωπαϊκή χώρα, στην οποία μπορεί να επιτευχθεί συναίνεση, αν όπως σημείωσα και πριν, μπου στην άκρη μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Η Ο.Κ.Ε. είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για την κοινωνία μας, για την προκοπή της χώρας. Ένα φόρουμ διαλόγου σύνθεσης απόψεων. Η Ελλάδα χρειάζεται αυτή την αντίληψη. Είναι μια σύγχρονη ευρωπαϊκή αντίληψη. Έτσι

δουλεύουν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Δεν είστε καταδικασμένοι προφανώς να συμφωνείτε μεταξύ σας, όπως και κανένας στις δημοκρατίες δεν είναι καταδικασμένος να συμφωνεί με οποιονδήποτε άλλον. Πρέπει, όμως, να λέμε όλοι ξεκάθαρα τις απόψεις μας, λαμβάνοντας υπόψη την κρισιμότητα των στιγμών ιδιαίτερα σ' αυτή την περίοδο. Και να προσπαθούμε να σκεφτόμαστε ότι πάνω απ' όλα είμαστε Έλληνες.

Νομίζω ότι η ίδια η δομή της Ο.Κ.Ε. υπογραμμίζει αυτή τη λογική. Μέχρι τώρα η Ο.Κ.Ε. έχει λειτουργήσει θετικά, έχει παραγάγει συγκεκριμένα αποτελέσματα και νομίζω ότι με τον ίδιο τρόπο μπορεί να λειτουργήσει και από εδώ και στο εξής.

Εγώ θέλω πραγματικά να σας συγχαρώ και τους φορείς που συμμετέχουν και σε σας την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για το έργο που επιτελείτε σε θεσμικό και πρακτικό επίπεδο.

Θα σας συγχαρώ για την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου και την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων που προσανατολίζονται προς την οικονομική ανάπτυξη, τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, τη διασφάλιση της αλληλεγγύης. Και για τη συμβολή τους στην καθοριστική ποιότητα της ζωής των πολιτών.

Σας ευχαριστούμε για την πρόσκληση να παρευρεθούμε σήμερα στην παρουσίαση της Εθνικής Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Συμφωνίας και θα ήθελα να σας παρακαλέσω να ερμηνεύσετε την παρουσία μας ως έμπρακτη εκδήλωση ενδιαφέροντος για τους προβληματισμούς που αναπτύσσετε.

Αποτελείτε πολύτιμο σύμβουλό μας, του οποίου τη γνώμη επιζητούμε και λαμβάνουμε πάντοτε σοβαρά υπόψη, ιδίως τώρα, στην παρούσα κρίσιμη οικονομική συγκυρία.

Εγώ, κυρίες και κύριοι, θα ήθελα να αναφέρω ότι αυτή τη στιγμή, όπως γνωρίζετε, ολόκληρος ο κόσμος κινείται σε ένα εξαιρετικά αβέβαιο και ανασφαλές οικονομικό περιβάλλον. Τα δεδομένα αλλάζουν καθημερινά προς το χειρότερο. Ασφαλής εκτίμηση για τη διάρκεια, την ένταση, την έκταση και τις συνέπειες της κρίσης δεν μπορεί να κάνει κανένας.

Πρόσφατα στις Βρυξέλλες, στη Συνεδρίαση των Ηγετών του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, άκουσα με χαρά πρώην πρωθυπουργό να λέει το «εν οίδα ότι ουδέν οίδα», με χαρά το ότι ανεφέρθη σε έλληνα φιλόσοφο, ο οποίος το είχε πει πριν από 2.500 χρόνια, αναφερόμενος στην κρίση.

Το σίγουρο απ' αυτή την οικονομική κρίση είναι ότι άλλοι κλάδοι επηρεάζονται περισσότερο και άλλοι κλάδοι επηρεάζονται λιγότερο. Όλες οι επιχειρήσεις, και κυρίως οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις, είναι σίγουρο ότι επηρεάζονται.

Επηρεάζεται η απασχόληση, οι εργαζόμενοι, υπάρχει ασφυκτική πίεση, επηρεάζονται οικονομικά ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες, είναι γνωστό ότι όλες οι χώρες αναπροσαρμόζουν συνεχώς τα σχέδιά τους, λαμβάνουν νέα μέτρα. Το ίδιο πράττει και η κυβέρνηση που πιστεύω ότι δεν κρύβει την αλήθεια από τους πολίτες και εφαρμόζει σχέδιο κατά την άποψή της ολοκληρωμένο, συγκροτημέ-

νο, ρεαλιστικό και υπεύθυνο. Σχέδιο που επιμερίζει κοινωνικά και δίκαια, κατά το δυνατό, το κόστος απ' αυτή την οικονομική κρίση.

Σχέδιο που κινείται σε τρεις άξονες – στόχους. Πρώτον, στη διατήρηση της ανάπτυξης, δεύτερον, στη δημοσιονομική εξυγίανση και τρίτον, στη στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων στα όρια της αντοχής της οικονομίας.

Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς θύελλας δεν είναι θέμα ενός κόμματος και χάρηκα που ακούστηκε από αρκετούς ομιλητές, μιας παράταξης. Είναι εθνική υπόθεση, είναι εθνική πρόκληση και στην κοινή πρόκληση απαιτείται κοινή αντιμετώπιση, κινητοποίηση όλων των δυνάμεων.

Απέναντι σ' αυτή την πραγματικότητα ο τόπος χρειάζεται περισσότερο από ποτέ μια ελάχιστη συνεννόηση, στοιχειώδη συναίνεση, τουλάχιστον στα βασικά, στα ουσιαστικά, στα θεμελιώδη, χρειάζεται σοβαρότητα και υπευθυνότητα απ' όλους.

Η χώρα δεν αντέχει μετωπικές συγκρούσεις τώρα, πολιτικές, διχαστικές πρακτικές. Δεν αντέχει στείρες ανούσιες αντιπαραθέσεις και προσχηματικές διαφωνίες. Έχω την αίσθηση ότι όλες αυτές οι πολιτικές, οι οποίες αναφέρονται διχαστικά και υποθηκεύουν το μέλλον του τόπου ως ακατάσχετη καταστροφολογία και κινδυνολογία, προκαλούν τους πολίτες. Άλλες χώρες, όπως γνωρίζετε, όπως η Ισπανία, η Φιλανδία, η Σουηδία, στις οποίες οι πολιτικές δυνάμεις και οι κοινωνικοί φορείς έκατσαν στο ίδιο τραπέζι και κατέληξαν σε κάποιες κοινά αποδεκτές θέσεις στα μείζονα προβλήματα και στα μείζονα ζητήματα, απέτρεψαν σοβαρούς κινδύνους.

Κυρίες και κύριοι, η Εθνική και Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία που παρουσιάσατε σήμερα και προτείνει η Ο.Κ.Ε., αποδεικνύει ότι οι κοινωνικοί φορείς αντιλαμβάνονται την κρίσιμότητα των καιρών. Ότι έχουν συναίσθηση του εθνικού τους χρέους, διάθεση να συμβάλουν εποικο-

δομητικά και να μην κρυφτούν στις δύσκολες περιστάσεις για τη χώρα.

Χαιρόμαστε ιδιαίτερα που μελετώντας την Εθνική και Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία που προτείνετε, διαπιστώνουμε ότι συμφωνούμε σε αρκετά σημεία. Δύσκολα άλλωστε θα μπορούσε να διαφωνήσει κανείς με την ανάγκη παγίωσης ενός σταθερού φορολογικού πλαισίου, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, την ενίσχυση της πλήρους απασχόλησης, τη μείωση της ανεργίας, την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, τη σημασία της έρευνας και της καινοτομίας, την ενίσχυση της Αυτοδιοίκησης, την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, την προστασία του περιβάλλοντος, την εκπαίδευση του αγροτικού πληθυσμού και αρκετά ακόμα ζητήματα που τίθενται.

Όσον αφορά μάλιστα τους στόχους αυτούς έχουν ήδη γίνει πολλά. Διαπιστώνουμε με ικανοποίηση ότι έχουμε ήδη υιοθετήσει και εφαρμόσει στις περισσότερες προτάσεις που έχετε κάνει και που χαρακτηρίζετε ως επείγουσες στην τωρινή συγκυρία για την έξοδο από τη διεθνή κρίση. Κρίση που έχει πρωτίστως παγκόσμια διάσταση και χαρακτηριστικά.

Ξέρουμε, βέβαια, ότι θα θέλατε να έχουν γίνει ακόμα περισσότερα ή σε κάποιες περιπτώσεις ορισμένα πράγματα με διαφορετικό τρόπο, τον οποίον και προτείνετε. Καλοδεχούμενη η κάθε κριτική, δεν την αρνούμαστε. Δεν είναι πρόβλημα για μας η διατύπωση διαφορετικής άποψης, αρκεί να μην καταλήγει σε άρνηση σε όλα.

Σε αυτές τις έκτακτες συνθήκες της διεθνούς κρίσης οφείλουμε να πετύχουμε ένα πλαίσιο ευρύτερης συνεννόησης, να αποδεχθούμε ορισμένα βασικά θεμελιώδη σημεία, όπως συμβαίνει με τα παραπάνω που ανέφερα ενδεικτικά.

Να βρούμε μια κοινή συνισταμένη, με βάση την οποία θα χαράξουμε την πορεία της χώρας συνολικά, όχι αποσπασματικά, όχι μεμονωμένα. Η κυβέρνηση έχει αποδείξει ότι πολλές φορές έως τώρα ακούει κάθε σοβαρή πρόταση. Δεν διεκδικούμε το μονοπώλιο ιδεών, δεν αρνούμαστε εισηγήσεις για αναγκαίες προσαρμογές, από όπου και αν προέρχονται. Αρκεί να είναι ρεαλιστικές πολιτικά και κοινωνικά υπεύθυνες. Να μην αποτελούν επικοινωνιακά συνθήματα ή ευχολόγια χωρίς καμία εξειδίκευση.

Στην κατεύθυνση αυτή πιστεύω ότι η δική σας πρόταση που παρουσιάζετε σήμερα προωθεί τον ουσιαστικό διάλογο, προωθεί τη δημιουργική σύνθεση απόψεων και ανοίγει νέους ορίζοντες συνεργασίας για την προώθηση των στόχων μας.

Επαναλαμβάνω ότι δεν χρειάζεται να συμφωνούμε σε όλα. Και προφανώς δεν συμφωνούμε σε όλα. Είναι γνωστό ότι στη ζωή και στην πολιτική υπάρχουν δύο προσεγγίσεις. Είναι η πρώτη που αφορά την επισήμανση των προβλημάτων, μια απλή διαπίστωση δηλαδή, και αυτή είναι η στάση της συντήρησης, της αδράνειας και της μοιρολατρίας.

Η δεύτερη είναι αυτή που αφορά ένα βήμα περισσότερο, που αντί να στέκεται παθητικά απέναντι στο μέλλον, τολμά να το συνδιαμορφώνει με συγκεκριμένες προτάσεις και στάσεις.

Η Ο.Κ.Ε. έχει επιλέξει να πορευθεί με βάση τη δεύτερη κατηγορία, δηλαδή τις υπεύθυνες στάσεις, δεν μένετε αδρανείς, κατανοείτε τις προκλήσεις και αξιοποιείτε τις ευκαιρίες με τρόπο καινοτόμο, παραγωγικό, αλλά και κοινωνικά επωφελή που καταξιώνει το έργο σας.

Γι' αυτό και σας ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι, η πρόταση για μια Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία, που μας παρουσίασε ο Πρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής κ. Χρήστος Πολυζωγόπουλος, είναι κατά τη γνώμη μας και από κάθε άποψη βαρυσήμαντη.

Πρώτον, διότι έρχεται να καταδείξει ότι υπάρχουν ιδέες, υπάρχει βούληση για να βγει η πατρίδα μας από το τέλμα σε μια περίοδο κρίσης, επιχειρηματικής αβεβαιότητας, απουσίας επίσημης κατεύθυνσης και σχεδιασμού, καθώς, βεβαίως, και μεγάλης κοινωνικής ανασφάλειας.

Δεύτερον, διότι αποδεικνύει ότι οι κοινωνικοί φορείς δεν διακατέχονται από εξουσιαστικές και μονοδιάστατες ιδέες, ότι αντιλαμβάνονται την κρισιμότητα των περιστάσεων και την ανάγκη να υπερβούν τα στενά συντεχνιακά τους συμφέροντα και να αναζητήσουν κοινές λύσεις.

Τρίτον, διότι επαναφέρει σε πρώτο πλάνο τη συλλογικότητα και τη συμμετοχή και υπερβαίνει τις αδιέξοδες ατομικές λύσεις.

Τέταρτον, γιατί, κατά τη γνώμη μας, δείχνει ότι οι κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις είναι εφικτές όταν υπάρχει όραμα και βούληση για να απεμπλακούμε από την αδράνεια και τη νοσηρότητα.

Πέμπτον, γιατί καταγράφει την αποφασιστικότητα των Κοινωνικών Εταίρων να εγκαταλείψουν το παλιό αναπτυξιακό και διοικητικό μοντέλο της χώρας και να αναζητήσουν το μέλλον σε μια ισχυρή και ευέλικτη πολιτεία που έχει τον πολίτη στο επίκεντρο της λειτουργίας της.

Έκτον, είναι βαρυσήμαντη γιατί επαναφέρει ως κεντρικό αίτημα το κοινωνικό κράτος, τη Δημόσια Παιδεία και το Δημόσιο Σύστημα Υγείας, ιδέες, αξίες και λειτουργίες υπό αμφισβήτηση σήμερα.

Τέλος, έβδομον, γιατί δηλώνει την υποστήριξη σε κάθε προσπάθεια μεταβολής. Σε κάθε προσπάθεια μεταβολής, όμως, που θα υπηρετεί το κοινό συμφέρον και όχι το συμφέρον των λίγων και ισχυρών.

Γι' αυτούς τους λόγους η πρόταση της Ο.Κ.Ε. είναι σημαντική. Αποδεικνύει τη δυνατότητα των Κοινωνικών Εταίρων να συζητούν αξιόπιστα, δημιουργικά, να διαβουλεύονται με ειλικρίνεια και να καταλήγουν σε κοινούς στόχους. Στοιχεία τα οποία απαιτείται να προσδιορίζουν και τη δημόσια πολιτική συζήτηση στη χώρα μας και που σήμερα δεν υπάρχουν.

Πρόκειται για ένα επίτευγμα ενός θεσμού της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, που γεννήθηκε και στελεχώθηκε επί των ημερών της διακυβέρνησης της χώρας από το

ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ο οποίος στα 14 χρόνια της λειτουργίας του συνέβαλε αποφασιστικά στη διαβάθμιση του κοινωνικού διαλόγου και στην εμπέδωση συναινετικών διαδικασιών.

Είναι προφανές ότι συναινέσεις πετυχαίνουν αυτοί που τις πιστεύουν και τις επιδιώκουν. Και η σημερινή κυβέρνηση, κατά τη γνώμη μας, ούτε πίστεψε ποτέ στη συνείδηση, ούτε και την επιδίωξε ποτέ ειλικρινά. Επί πέντε χρόνια απέρριπτε συνεχώς όλες τις προτάσεις μας, προτάσεις για τη διαφάνεια, για την αυτονομία του πολιτικού συστήματος, για τον εκλογικό νόμο, για τη διαλεύκανση σκανδάλων από Εξεταστικές Επιτροπές στη Βουλή. Ποτέ δεν θέλησε ούτε καν να συζητήσει μαζί μας. Μόνο πρόσφατα, κάτω από το βάρος των αδιεξόδων που η ίδια δημιούργησε με τις επιλογές της, θυμήθηκε τη συνείδηση, για να την εκφυλίσει στην πορεία σε ένα ακόμα τέχνασμα, ζητώντας στην πραγματικότητα τη συνενοχή στις αδιέξοδες πολιτικές. Μας ζήτησε σιωπή και υποταγή βαφτίζοντάς τα όλα αυτά συνείδηση.

Το όχι μας ήταν και είναι υπό αυτές τις συνθήκες αυτονόητο. Και νομίζω ότι μετά τα χθεσινά σπασμωδικά και ανεργμάτιστα μέτρα, δικαιώθηκε πλήρως η θέση μας, ότι όταν δεν υπάρχει αξιοπιστία, δεν μπορούμε και δεν μας επιτρέπεται να δώσουμε σε κανέναν λευκή επιταγή σε βάρος του ελληνικού λαού.

Εμείς δεν παίζουμε στα θέματα αυτά με επικοινωνιακούς όρους. Επιδιώκουμε πράγματι ευρύτερες κοινωνικές συναινέσεις και σήμερα και αύριο, όπως επιδιώκαμε και χθες. Αυτή είναι και η διαφορά μας με τη σημερινή κυβέρνηση. Το αποδείξαμε τελευταία για πολλοστή φορά, με τις προτάσεις μας για την παιδεία. Προσήλθαμε στο διάλογο με προτάσεις, γιατί πιστεύουμε ότι τα μεγάλα προβλήματα του τόπου και ιδίως αυτό της παιδείας, μόνο με δημοκρατικό διάλογο μπορούν να λυθούν.

Την καιροσκοπική τακτική και τα τεχνάσματα τα αφήνουμε αλλού. Κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, σήμερα ο κόσμος ολόκληρος βιώνει, χωρίς υπερβολή, μια βαθιά οι-

οικονομική αλλά και πολιτική κρίση. Έχει όμως σημασία να κάνουμε μια επισήμανση. Πώς φθάσαμε μέχρι εδώ;

Πίσω από τα ιδεολογήματα της νεοσυντήρησης ότι οι αγορές αυτορυθμίζονται, ότι δήθεν υπάρχει το λεγόμενο αόρατο χέρι που λύνει τα πάντα, που λύνει όλα τα προβλήματα, αποδείχθηκε ότι τελικά υπήρχε ένα πραγματικό και πανίσχυρο χέρι, που προωθούσε συμφέροντα και κατεστημένα, και σε παγκόσμιο επίπεδο και σε εθνικό επίπεδο, που μέτρο δεν είχε τον άνθρωπο, δεν είχε το δημόσιο καλό, αλλά στην πραγματικότητα είχε μέτρο την απληστία και την κερδοσκοπία, τη συγκέντρωση, δηλαδή, ως αποτέλεσμα όλων αυτών, τεράστιου οικονομικού πλούτου και τη διεύρυνση της κοινωνικής ανισότητας. Οι πλούσιοι υπ' αυτές τις συνθήκες ήταν επόμενο να γίνουν πολύ πλουσιότεροι, υπ' αυτές τις συνθήκες ήταν επόμενο η φτωχή και η μεσαία τάξη να γίνουν πολύ φτωχότερες.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σ' αυτή τη συγκυρία θεωρεί ότι η Ελλάδα χρειάζεται στόχους, χρειάζεται σχέδιο, χρειάζεται στρατηγική. Γι' αυτό και έχει καταθέσει τις προτάσεις του και για τα άμεσα μέτρα, αγαπητέ Πρόεδρε, αντιμετώπισης της κρίσης, αλλά και για το αύριο, για το μέλλον της χώρας.

Εμείς λέμε ότι είναι απαραίτητο να μην μείνουμε στις περιοριστικές πολιτικές που ασκούνται σήμερα. Πολιτικές που όχι μόνο δεν θα μας βγάλουν από την κρίση, αλλά στην πραγματικότητα θα μας βάλουν πιο βαθιά σ' αυτήν. Χρειάζονται πολιτικές για να επενδύσουμε στην ανάπτυξη, στην Πράσινη Ανάπτυξη που έχει επίκεντρο τον άνθρωπο. Για να επενδύσουμε σε μέτρα που στηρίζουν τους αδύναμους, το οικογενειακό, δηλαδή, εισόδημα, τη μικρομεσαία επιχείρηση, αλλά και την ελληνική περιφέρεια.

Ζούμε ήδη την αλλαγή εποχής και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν μέχρι να διαμορφωθεί η νέα διεθνής ισορροπία είναι πράγματι μεγάλοι. Ιδιαίτερα για χώρες όπως η δική μας, που η διεθνής κρίση τη βρήκε, και το υπογραμμίζουμε αυτό, με την οικονομία της εξασθενημένη από τις μονόπλευρες πολιτικές επιλογές της κυβέρνησης, από την αλόγιστη δημοσιονομική διαχείριση και την αποτυχημένη δημοσιονομική διαχείριση, από τη διάλυση της δημόσιας ζωής με σωρεία σκανδάλων, από την κατάρρευση των θεσμών και της αξιοπιστίας του κράτους καθώς και την εγκατάλειψη των διεθνών μερισμάτων της χώρας.

Οι Κοινωνικοί Εταίροι, υπ' αυτές τις συνθήκες, είναι ιδιαίτερα ανήσυχoi καθώς η ανεργία αυξάνεται. Αυξάνεται, μάλιστα, με γεωμετρική πρόοδο και αποσαρθρώνεται στην πραγματικότητα ο παραγωγικός ιστός της χώρας με την κατάρρευση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Είναι πια κοινή η αίσθηση ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να βγάλει τη χώρα από την κρίση. Γιατί ούτε τη φύση της κρίσης αντιλαμβάνεται, ούτε όπως έχει αποδειχθεί, σχέδιο διαθέτει, ούτε, βεβαίως, πάνω απ' όλα, την εμπιστοσύνη των πολιτών διαθέτει.

Ο λαός μας απαιτεί, και δικαιολογημένα, μια νέα αρχή, μια νέα πορεία για την Ελλάδα με υπευθυνότητα και συνέπεια. Μια πορεία όπου οι πολιτικές δεσμεύσεις θα γίνονται επιτέλους πράξη. Πρόσφατα παρουσιάσαμε τις πέντε εθνικές προτεραιότητες που θέτει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., τους πέντε, δηλαδή, εθνικούς στόχους που ανοίγουν τους ορίζοντές μας στο μέλλον.

Πρώτος στόχος. Η ελληνική φωνή παντού, με αξιώσεις, με μια εξωτερική πολιτική, μέσω της οποίας η Ελλάδα θα υπάρχει στο διεθνές γίγνεσθαι, στα ευρωπαϊκά γεγονότα, που θα παρεμβαίνει σε όλες τις μεγάλες διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις και, βεβαίως, θα υπερασπίζεται αποτελεσματικά τα εθνικά μας δίκαια.

Δεύτερος εθνικός στόχος. Ανακηρύχθηκε από μας η Πράσινη Ανάπτυξη, που σημαίνει νέες επιχειρηματικές δυνατότητες, νέες θέσεις εργασίας, νέες ευκαιρίες. Ένας νέος και ισχυρός παραγωγικός ιστός, που θα παράγει πλούτο για τη χώρα, φορολογικά έσοδα για τα δημόσια ταμεία, θέσεις εργασίας καλοπληρωμένες σε νέους παραγωγικούς τομείς, στη γεωργία, στον τουρισμό, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στα τρόφιμα, στη σύγχρονη διαχείριση των απορριμμάτων, στις μεταφορές, στην πληροφορική, στο ηλεκτρονικό εμπόριο, σε νέες πρότυπες πράσινες κατασκευές.

Τρίτος εθνικός στόχος. Η παιδεία για μια νέα εποχή. Ανέναντι σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που δεν υπηρετεί σήμερα τις ανάγκες του μαθητή, της οικογένειας, της ανάπτυξης της χώρας, διαμορφώνουμε μια σύγχρονη παιδεία και αυτή πρέπει να κάνουμε ζωντανό εργαλείο ανάπτυξης των δυνατοτήτων, της προοπτικής μας ως χώρας και ως λαού.

Τέταρτος εθνικός στόχος. Το κράτος πρόνοιας, που διασφαλίζει σε όλους το δικαίωμα σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης μέσα από ένα κοινωνικό δίκτυο που διακρίνεται για την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει.

Πέμπτος εθνικός στόχος. Το παραγωγικό και ευνομούμενο κράτος, ένα σύγχρονο, δηλαδή, κράτος δημοκρατικό, επιτελικό και αποκεντρωμένο. Κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, η πρόταση της Ο.Κ.Ε., κύριε Πρόεδρε, είναι συμβατή με τις προτάσεις και τους στόχους του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Είναι η πρώτη ύλη για να χτίσουμε ένα αξιοπρεπές σήμερα και ένα καλύτερο αύριο. Σήμερα οι τομές που πρέπει να γίνουν στη χώρα μας απαιτούν μια ξεκάθαρη νέα κοινωνική συμφωνία, που θα εγγυάται από τη μια την αναδιανομή του πλούτου, του εισοδήματος υπέρ των πολλών και αδυνάτων και, βεβαίως, δικός μας στόχος θα είναι μια οικονομία που παράγει πλούτο αλλά και μια κοινωνία που τον μοιράζεται δίκαια.

Η νέα κοινωνική συμφωνία έχει καταγραφεί ήδη στις προγραμματικές μας δεσμεύσεις, ήδη από τον Μάρτιο του 2007 και, βεβαίως, αφορά όλους τους κοινωνικούς εταί-

ρους, τους συνταξιούχους, τις γυναίκες, τη νέα γενιά, τον εργαζόμενο, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Αναφέρεται στην πραγματικότητα σε ένα νέο συμβόλαιο, για την αγορά εργασίας, την απασχόληση, το παιδί, την οικογένεια, για την υγεία, για τις συντάξεις, για την καταπολέμηση της φτώχειας, για τα μεγάλα έργα. Για περισσότερο από τρεις δεκαετίες το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν, και προσπάθησε πάρα πολύ γι' αυτό, ο μεγάλος πρωταγωνιστής της πολιτικής ζωής, αλλά και της ανάπτυξης του τόπου.

Το έργο μας άλλαξε τη χώρα και με τον Ανδρέα Παπαν-

δρέου και με τον Κώστα Σημίτη και σήμερα είμαστε ο πολιτικός φορέας που κατά τη γνώμη μας μπορεί με αξιοπιστία να οδηγήσει τη χώρα και πάλι σε μια προοπτική και σε μια ανάπτυξη.

Μπορούμε να το πετύχουμε, θα εργαστούμε, αλλά και θα συνεργαστούμε γι' αυτό, με όλες τις κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις που συμφωνούν σε μια τέτοια κατεύθυνση. Και πιστεύουμε ότι θα το πετύχουμε.

Σας ευχαριστώ.

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Κυρίες και κύριοι, αγαπητέ Πρόεδρε, νομίζω ότι όλοι έχουμε αντιληφθεί στην αίθουσα ότι έχει περισσέψει ο φαρισαϊσμός και η υποκρισία.

Άκουσα από προλαλήσαντα συνάδελφο που είπε το εξής καταπληκτικό, «*επιζητούμε τη γνώμη της Ο.Κ.Ε.*» και περίμενα από τον κ. Πολυζωγόπουλο να αντιδράσει, περίμενα από τον Πρόεδρο να αντιδράσει, γιατί πώς είναι δυνατόν κάποιοι να επιζητούν τη γνώμη της Ο.Κ.Ε. και το 50% των νομοσχεδίων φθάνει στην Ο.Κ.Ε. αφού έχουν ψηφιστεί στο Ελληνικό Κοινοβούλιο;

Άρα λοιπόν, να μην κοροϊδεύουμε τους εαυτούς μας και να μην κοροϊδεύουμε αλλήλους. Και νομίζω ότι θα πρέπει να στηλιτευθεί αυτό το πράγμα μετ' επιτάσεως.

Κύριε Πρόεδρε, διάβασα με περίσσια προσοχή το κείμενο το οποίο φέρατε για συζήτηση. Θα πρέπει να κάνω μια βασική παρατήρηση. Το κείμενο αυτό είναι κυριολεκτικά στον αέρα και να σας πω γιατί είναι στον αέρα. Διότι λείπει το βάθος επί του οποίου θα μπορούσαν να δομηθούν όλες αυτές οι πολιτικές που περιγράφετε. Και ποιο είναι το βάθος αυτό; Είναι το δημογραφικό βάθος.

Δηλαδή μιλάμε για ανάπτυξη, μιλάμε για επιχειρηματικότητα, μιλάμε για τη διάνοιξη νέων οριζόντων στην κοινωνία μας, στην οικονομία μας, στις δυνατότητες του επιχειρείν, ποιος θα τα κάνει αγαπητοί φίλοι όλα αυτά; Ο ελληνικός λαός που θνήσκει; Ο ελληνικός λαός που πεθαίνει; Έχουμε μεταβληθεί σε ένα έθνος, σε μια κοινωνία γερόντων και το μείζον που είναι αυτό δεν το θέτει κανείς σε προτεραιότητα. Ένα κατεξοχήν θέμα με το οποίο θα έπρεπε να ασχοληθεί η Ο.Κ.Ε., για να μην πω, αγαπητέ Πρόεδρε, ότι είναι το νούμερο ένα πρόβλημα.

Και βεβαίως να πω κάτι άλλο, από πού πηγάζει η αδυναμία αυτή; Πηγάζει από το ότι, όπως βλέπω εδώ, στη σύνθεση δεν υπάρχει Εκπρόσωπος Οικογενειακών Οργανώσεων, είναι ένα μεγάλο έλλειμμα στη σύνθεση της Ο.Κ.Ε. Υπάρχει π.χ. η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων, υπάρχουν άλλες οικογενειακές οργανώσεις.

Είναι δυνατόν να μιλάμε για μια Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και να λείπει εκπρόσωπος οικογενειακών οργανώσεων; Μα όλα από την οικογένεια ξεκινούν και όλα στην οικογένεια καταλήγουν. Άρα λοιπόν υπάρχει ένα τεράστιο έλλειμμα που νομίζω ότι στους επόμενους μήνες κ.λπ. θα θιγεί από την πλευρά της Ο.Κ.Ε.

Όπως σας είπα, διάβασα με μεγάλη προσοχή το κείμενο. Θα μπορούσα να συμφωνήσω; Βεβαίως. Όλοι εδώ θα

μπορούσαμε να συμφωνήσουμε; Βεβαίως. Διότι τα κείμενα της Ο.Κ.Ε. είναι στρογγυλεμένα κείμενα αγαπητέ Πρόεδρε, είναι θεωρητικά κατασκευάσματα επί των οποίων πολύ εύκολα μπορεί να συμφωνήσει ο κ. Παναγόπουλος και ο κ. Δασκαλόπουλος, γιατί ακριβώς είναι στρογγυλεμένα κείμενα. Κείμενα χωρίς αιχμές.

Όμως ο ελληνικός λαός περιμένει από την Ο.Κ.Ε. κείμενα με αιχμές, για να διανοίγουν νέους δρόμους, να διανοίγουν μια νέα προοπτική, να δίνουν μια άλλη οπτική των πραγμάτων που αυτό το πράγμα δεν υπάρχει.

Άρα λοιπόν διαβάζοντας τα κείμενα αυτά δεν μπορεί να αποκομίσει κάποιος κάτι το «αντισυμβατικό», πρόκειται για συμβατικά κείμενα του μέσου όρου, να το πω έτσι, επί των οποίων πολύ εύκολα μπορούμε όλοι να συμφωνήσουμε. Μα αυτό είναι το ζητούμενο από τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε.;

Θα σας φέρω δύο παραδείγματα, στα οποία έχω στρέψει ιδιαίτερως την προσοχή. Το θέμα της μετανάστευσης το πρώτο κείμενο. Θα μου πείτε συμφωνείς; Βεβαίως και συμφωνώ. Το αυτονόητο λέτε, δεν λέτε όμως την αιχμή, που είναι το πρόβλημα της λαθρομετανάστευσης. Διάβασα όλο το κείμενο λέξη – λέξη και πουθενά ωσάν να μην υφίσταται το μεγάλο θέμα της λαθρομετανάστευσης.

Πείτε μου όμως αγαπητέ Πρόεδρε, τη στιγμή που 350.000 λαθρομετανάστες –αφήνουμε τους νομίμους απέξω– εισρέουν στη χώρα, σε μια προοπτική 20 ετών η εισροή αυτή η αθρόα, η οποία είναι μουσουλμάνοι λαθρομετανάστες, θα δημιουργήσει ένα πληθυσμιακό όγκο των οκτώ περίπου εκατομμυρίων. Οκτώ εκατομμύρια, σε μια προοπτική δέκα ετών θα δημιουργήσει ένα πληθυσμιακό όγκο 4 εκατομμυρίων, δύσκολα αφομοιώσιμο, δύσκολα ενσωματούμενο, για να μην πω ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει.

Αυτό το πράγμα η λαθρομετανάστευση τι συνέπειες επιφέρει; Τι αρνητικές καταστάσεις πυροδοτεί για την ελληνική κοινωνία ή την ελληνική οικονομία; Θα μιλήσει

κάποιος γι' αυτό το πράγμα; Και αν δεν μιλήσει η Ο.Κ.Ε. ποιος θα μιλήσει;

Άρα ο σκοπός της Ο.Κ.Ε. δεν είναι κείμενα μέσου όρου. Είναι να φωτίζει πτυχές της νεοελληνικής πραγματικότητας που κάποιοι εσκεμμένα δεν θέλουν να φωτίσουν, υπάρχουν όμως, υφίστανται με δραματικές επιπτώσεις. Άρα λοιπόν νομίζω ότι αυτός είναι ο μεγάλος ρόλος της Ο.Κ.Ε.

Να σας πω ένα δεύτερο κείμενο που τράβηξε την προσοχή μου γιατί κατάγομαι και από την Θεσσαλία. Και είναι το κείμενο περί αγροτικής ανάπτυξης. Εδώ τώρα θα κληθεί η Ο.Κ.Ε. να πει κάποιες αλήθειες, που δεν τις λέει, γιατί ένα ευχολόγιο διατυπώνει στο κείμενο. Να προχωρήσουμε σε βιολογικές καλλιέργειες, το ξέρουμε. Να προχωρήσουμε σε αναδιρθρώσεις, το ξέρουμε. Τι θα μπορούσε να πει όμως ξεκάθαρα η Ο.Κ.Ε.; Θα μπορούσε να μιλήσει και να θίξει την ανυπαρξία της αγροτικής πολιτικής, ανυπαρξία.

Αγαπητέ Πρόεδρε, πρέπει να σου πω ότι πληρώσαμε μέχρι σήμερα 1,5 δισ. ευρώ σε καταλογισμούς από την Ευρωπαϊκή Ένωση διότι δεν έχουμε καταφέρει ακόμα να κάνουμε ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης επιδοτήσεων, το περιβόητο Ο.Σ.Δ.Ε., ξέρει πολύ καλά ο κ. Καραμύχας τι εννοώ. Γίνονται διαγωνισμοί, ακυρώνονται και ακόμα δεν έχουμε καταφέρει να κάνουμε ένα αξιόπιστο σύστημα, έχουμε γίνει περιγέλος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τις αναδιρθρώσεις που θα μπορούσε να είναι μεγάλο θέμα, υπάρχουν 13 μελέτες. Έχουν πληρωθεί με 2 εκατομμύρια ευρώ, μελέτες αναδιρθρώσεων ανά περιφέρεια, στα συρτάρια των υπευθύνων, αγνοείται η τύχη τους, αγνοείται η τύχη αυτών των μελετών.

Θα μιλήσει κάποιος επίσης για την επίθεση που γίνεται στον πληθυσμό της περιφέρειας της υπαίθρου, από τα πολυεθνικά σουπερ μάρκετ, που αντί να προβάλουν τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα προβάλλουν στις προθήκες τους τα προϊόντα ξένων χωρών; Ούτε γι' αυτό θα μιλήσουμε.

Και αφήνω στην άκρη την αισχροκέρδεια που είναι δεδομένη. Αλλά θα μιλήσουμε και για τους συνεταιρισμούς; Αυτούς τους καχεκτικούς συνεταιρισμούς που αν δεν αλλάξει η φιλοσοφία διοίκησής τους, αν δεν αλλάξει η δομή τους, δεν πρόκειται να γίνει τίποτα στον αγροτικό τομέα;

Και θα μπορούσε να γίνει το εξής απλό και να το προτείνει η Ο.Κ.Ε. Μια αλλαγή νομοθετικού πλαισίου, βάσει του οποίου, άλλη θα είναι η ηγεσία του συνεταιρισμού και άλλη θα είναι η διοίκηση του συνεταιρισμού, απλά πράγματα, υλοποιήσιμα, πρακτικά, τα οποία θα πρέπει να προβληθούν μέσα από τα κείμενα της Ο.Κ.Ε., γιατί εάν δεν υπάρξει ένα υγιές και σφριγηλό Συνεταιριστικό Κίνημα, δεν πρόκειται κ. Καραμύχα και κ. Γωνιωτάκη να γίνει τίποτα στον αγροτικό τομέα. Διότι άκουσα τον Πρόεδρο της ΠΑΣΕΓΕΣ που είπε να προστατεύσουμε την αγροτική γη. Για ποιο λόγο να την προστατεύσουμε; Οι προϋποθέσεις ανάπτυξης δεν υφίστα-

νται. Φυτοζωεί ο αγροτικός και κτηνοτροφικός πληθυσμός της χώρας. Να μην πάω στον κτηνοτροφικό πληθυσμό γιατί είναι μεγάλο το κακό εκεί πέρα, αφήστε το προς το παρόν.

Και βεβαίως θα πούμε για την ανυπαρξία υδατικής πολιτικής; Διότι για να παράξει ο αγρότης πρέπει να έχει νερό. Μα οι κυβερνήσεις χρόνια τώρα χωλαίνουν, το έργο του Αχελώου, έργο πνοής για τη Θεσσαλία, εντάσσεται στην αντίληψη «ήμουναι νιος και γέρασα». Δεν γίνονται λιμνοδεξαμενές, φράγματα, προαπαιτούμενα δηλαδή για την αγροτική παραγωγή. Και βεβαίως τι να πω, ότι φθάσαμε σε ένα σημείο που δεν καλύπτουμε καν τη διατροφική επάρκεια της χώρας.

Ξέρετε αγαπητοί κύριοι και αγαπητές κυρίες, ότι υπάρχει ένα τεράστιο έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων του ύψους των 4 δισ. ευρώ; Ως χώρα παράγουμε το 1/3 της τροφής μας και εισάγουμε τα 2/3. Σ' αυτό το σημείο φθάσαμε και μιλάμε για αγροτική ανάπτυξη; Και βεβαίως ποιος θα μιλήσει για την αγωνία του αγροτικού πληθυσμού της χώρας γι' αυτά που επέρχονται μετά το 2013;

Εντάξει μέχρι το 2013 κουτσά - στραβά θα τη βγάλουμε με τα τσεκ που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά το 2013 τι θα γίνει; Και βεβαίως τα λέω όλα αυτά, και με μια ένταση θα πρέπει να με συγχωρήσετε, αλλά τα βιώνω στη Θεσσαλία και στην περιφέρεια της Λάρισας αυτά τα πράγματα, τα λέω διότι η ύπαιθρος πρέπει να ζήσει και πρέπει να ζήσει γιατί εάν πεθάνει η ύπαιθρος τα αρνητικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και στους άλλους τομείς της επιχειρηματικότητας και της οικονομίας, θα διογκωθούν και θα είναι χωρίς επιστροφή.

Άκουσα δε, για να τελειώσω κ. Πρόεδρε, άκουσα τον κ. Χατζηδάκη, ο οποίος μας τα είπε και σηκώθηκε και έφυγε, ειλημμένες υποχρεώσεις όπως αντιλαμβάνεστε, για το ΕΣΠΑ. Τόλμησε να αναφέρει το ΕΣΠΑ, ξέρετε το πρόγραμμα 2007-2013, που έγινε 2009-2013. Διότι μέχρι σήμερα δεν έχει εκταμιευθεί ούτε ένα ευρώ. Και το ερώτημα είναι πώς θα εκταμιευθεί, αν ήταν εδώ θα του απηύθυνα το ερώτημα, πώς να εκταμιευθεί, αφού πρώτα οι τελικοί δικαιούχοι ακόμα δεν έχουν λάβει την πιστοποίηση.

Δεύτερον, δεν υπάρχουν οι μηχανισμοί για να προχωρήσει γρήγορα η απορρόφηση των πόρων που θα μπορούσαν να αναζωογονήσουν την ύπαιθρο. Διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε και τι είπε ο πρωθυπουργός, το 80% θα πάει στην ύπαιθρο. Όχι το 80%, ένα ευρώ περιμένουμε να έρθει και δεν έρχεται. Και δεν υπάρχουν οι μηχανισμοί. Η ΔΗΜΟΣ Α.Ε. η περιβόητη που είναι; Στα χαρτιά. Η ΝΟΜΟΣ Α.Ε.; Στα χαρτιά. Οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί των Περιφερειών; Στα χαρτιά.

Άρα λοιπόν, πώς θα υλοποιηθεί αυτό το περιβόητο ΕΣΠΑ και θα λειτουργήσει ως αναπτυξιακός μηχανισμός στην

περιφέρεια; Και, βεβαίως, επικρέμεται ως δαμόκλειος σπάθη πάνω από την Ελλάδα ο κίνδυνος να απολέσει ήδη ευρωπαϊκά κονδύλια αν μέχρι τον Οκτώβριο που μας έρχεται δεν απορροφήσουμε 2 δισ. ευρώ. Ενώ πάμε με ρυθμούς χελώνας όσον αφορά την απορρόφηση.

Όλα αυτά τα θέματα αγαπητέ κ. Πρόεδρε της Ο.Κ.Ε., περιμένουμε ως Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός να τεθούν από την Ο.Κ.Ε. και όσον αφορά τη συναίνεση για την οποία έγινε λόγος, νομίζω ότι μετά τα μέτρα της κυβέρνησης, τα πρόσφατα μέτρα που ανακοίνωσε, χωρίς κα-

μία διαβούλευση, νομίζω ότι έχει σβηστεί και η τελευταία –εάν υπήρχε– προοπτική συναίνεσης, διότι συναινείς με κάποιον όταν έχεις σύνεση και συναινείς με κάποιον όταν δείχνει να αντιλαμβάνεται τα πράγματα με κρίση, σε συνθήκες γενικευμένης οικονομικής κρίσεως.

Όταν το επιτελείο της κυβέρνησης διακατέχεται από μείζονα ακρισία, τότε προφανώς και δεν μπορεί να υπάρξει οποιοδήποτε ίχνος συναίνεσης.

Ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων, κυρίες και κύριοι, τόσο το θέμα και ο ιστορικός χώρος του Ζαπφείου, όσο και το επίπεδο και η ποιότητα των συνομιλητών, ουσιαστικά προδιέθετε και προδιαθέτει για μια υψηλού επιπέδου συζήτηση που θα έμενε στο υπό συζήτηση θέμα. Και αν το θέμα ήταν να εξετάσουμε το περιεχόμενο μιας Εθνικής Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Συμφωνίας, πραγματικά θα μπορούσαν να γίνουν εξαιρέτες τοποθετήσεις και από τους ακαδημαϊκούς μας και από τους άλλους ανθρώπους της παραγωγής και της γνώσης.

Όμως στη σημερινή συγκυρία, και αυτή είναι που προσδιορίζει την εσωτερική λογική οποιουδήποτε διαλόγου, το μεγάλο ερώτημα είναι, εάν μπορεί να υπάρξει μια Εθνική Κοινωνική και Αναπτυξιακή Συμφωνία και αν ναι, πού πρέπει να παραπέμπει και σε τι αυτή η Συμφωνία;

Θέλω να σας πω ότι, προσωπικά, είμαι ένας από τους ένθερμους υποστηρικτές, χρόνια τώρα, της ανάγκης μιας μεγάλης Κοινωνικής Συμφωνίας που θα άλλαζε τη μοίρα και την προοπτική αυτού του τόπου.

Και δεν αναφέρομαι σε μια Εθνική Κοινωνική Συμφωνία όπως είναι το γνωστό Κοινωνικό Συμβόλαιο που η σοσιαλδημοκρατία ανέπτυξε στη μεταπολεμική περίοδο και στη βάση αυτού αναπτύχθηκε η ευρωπαϊκή κοινωνία, αλλά σε κάτι πιο δυναμικό, πιο σύγχρονο και που βεβαίως επ' ουδενί δεν θα ανέστειλε ούτε τις ταξικές διεκδικήσεις, την ταξική πάλη, τους κοινωνικούς αγώνες, αλλά θα έδινε ένα πλαίσιο στόχων και προτεραιοτήτων όπου θα έπρεπε να αθροίζονται οι βασικές δυνάμεις της κοινωνίας, γιατί το έχουμε ανάγκη ως χώρα, το έχουμε ανάγκη ως πολίτες και ως εργαζόμενοι.

Γιατί η χώρα μας έχει χρόνιες, κατά τη γνώμη μου ιστορικού χαρακτήρα, αγκυλώσεις και υστερήσεις, τις οποίες πρέπει να υπερβούμε και να τις υπερβούμε με τη μέθοδο αυτή, που στην ιστορία την έχουμε δει και την περιγράφουν διάσημοι οικονομολόγοι, δηλαδή να ξεπεράσουμε την ανισομέρεια στην ανάπτυξη και να δούμε τη συνδυασμένη ανάπτυξη. Να εγκαταλείψουμε ενδιάμεσα στάδια της παραγωγικής και τεχνολογικής εξέλιξης και να κάνουμε ολόκληρα άλματα μπροστά. Αυτό θα μπορούσε να δώσει μια Εθνική Αναπτυξιακή και Κοινωνική Συμφωνία.

Και το πλαίσιο αυτής της Συμφωνίας, που κατά τη γνώμη μου με εναργή τρόπο το περιγράφει αυτό που μας παρουσιάζει η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, δεν είναι τίποτα άλλο, παρά ένα πλαίσιο υποχρεώσεων και ρόλων

που πρέπει να έχουν οι φορείς, οι τάξεις, οι ομάδες του πληθυσμού, αλλά πάντα στη βάση μιας μεγάλης Συμφωνίας που είναι ο παρανομαστής οποιονδήποτε άλλων Συμφωνιών, ότι στο τέλος θα υπάρχει προσδοκία δίκαιης μοιρασιάς του παραγόμενου αποτελέσματος. Ή αν θέλετε, επειδή αυτό τελικά αποτελεί και ένα μεγάλο αγκάθι στην ελληνική κοινωνία με τις τεράστιες κοινωνικές ανισότητες, δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι είμαστε από τις πρώτες χώρες στις ανισότητες σ' όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η σχέση υψηλότερων εισοδημάτων προς χαμηλότερα είναι ένα προς έξι. Να μιλήσουμε λοιπόν για το πώς θα οδηγούσε σ' αυτό που έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία, σε μια δίκαιη διανομή του παραγόμενου πλούτου, αλλά και μια αναδιανομή του παραχθέντος πλούτου.

Ο πλούτος που έχει δημιουργηθεί τις προηγούμενες δεκαετίες στη χώρα είναι τεράστιος και έχει κατευθυνθεί και διανεμηθεί στους λίγους και εκλεκτούς, ενώ έχει αγνοηθεί η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών.

Μια Συμφωνία πάντα παραπέμπει σε κάτι από το οποίο εξαρτά την εγκυρότητά της, δηλαδή στην αξιοπιστία των μερών και των συνομιλητών. Υπάρχουν βέβαια πάρα πολλοί συνομιλητές, αλλά στην ουσία σε τρεις πλευρές πρέπει να δώσουμε το μεγαλύτερο ειδικό βάρος, στην πολιτική εξουσία, στους εργοδότες και στους εργαζόμενους, που αποτελούν τον πυρήνα της παραγωγικής διαδικασίας αυτής της χώρας.

Και εδώ αρχίζουν τα μεγάλα ζητήματα. Μπορεί σήμερα να επιτευχθεί μια τέτοια Συμφωνία; Και θέτω υπόψη σας μια σειρά ζητήματα προς αξιολόγηση, λέγοντας από την πλευρά μου τι θα μπορούσε να γίνει.

Κατ' αρχάς σ' ότι αφορά την πολιτική εξουσία, μας έχει δώσει τα τελευταία χρόνια έστω και ένα ψήγμα πολιτικής αξιοπιστίας, κοινωνικής αξιοπιστίας; Τους τελευταίους μήνες τι ακούσαμε και τι τελικά είδαμε ως εφαρμοσμένη πολιτική, ιδιαίτερα για τις δυνάμεις που στα πλαίσια της

αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και εμείς εκπροσωπούμε, τις δυνάμεις της μισθωτής εργασίας;

Τίποτα εξ όσων ακούσαμε δεν έχει υλοποιηθεί, αντιθέτως, επιδρομή επί των κεφαλαίων υμών από την πολιτική εξουσία και μάλιστα με την κρίση ως πρόσχημα. Γιατί η Εθνική Κοινωνική και Αναπτυξιακή Συμφωνία, επί της οποίας ομιλούμε, δεν αρκεί για να υπερβούμε την κρίση. Η σύλληψη αυτής της αναγκαιότητας έχει γίνει πριν την έλευση οποιασδήποτε κρίσης και τα μέτρα που ανακοινώνονται από την κυβέρνηση, όπως αυτά που ακούσαμε χτες, ως πρόσχημα χρησιμοποιούν την κρίση ενώ είναι ομολογία κατάρρευσης της δημοσιονομικής της πολιτικής. Είναι ομολογία αδυναμίας άσκησης οικονομικής πολιτικής με σχέδιο και πρόγραμμα.

Και επειδή πρέπει και δεν παραγνωρίζω καθόλου το ευρωπαϊκό πλαίσιο, πρέπει να πάει στις 2 Απρίλη ο Υπουργός στις Βρυξέλλες, αναζητά καινούργιο άνεμο να φυσήσει τα πανιά του και βρίσκουμε τους εύκολους προς θυσία, τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους του δημοσίου και τους θυσιάζουμε για να έχουμε να πούμε κάτι, που είναι μιας χρήσης στις Βρυξέλλες.

Γ' αυτό αναφέρομαι στην αξιοπιστία, με την έννοια ότι αυτά που ακούμε και γίνονται, δεν αφορούν μια δομημένη πολιτική. Αφορούν μέτρα μιας χρήσης. Εσείς οι οικονομολόγοι γνωρίζετε, αυτά τα λένε *one off*, μια φορά και τελειώσαμε.

Μια φορά όμως για τη δημοσιονομική πολιτική, για όλη τη ζωή των εργαζομένων. Και ακούω την περιφρημη έκφραση «ισομερής επιμερισμός». Ποιος ισομερής; Θα πληρώσουν οι μισθωτοί των χιλίων ευρώ για μια κρίση για την οποία δεν ευθύνονται; Αρνούμεθα γ' αυτή την κρίση οποιονδήποτε ισομερή επιμερισμό. Να την πληρώσουν την κρίση αυτοί που ευθύνονται.

Πριν μερικές μέρες, προχθές μάλιστα ολοκληρώθηκε, 4 τράπεζες ανακοίνωσαν κερδοφορία 3 δισ. ευρώ, προσεγγίζοντας σχεδόν την κερδοφορία ενός έτους, που περιλαμβάνει και κάποιους μήνες που αναφέρονται στην οικονομική κρίση, με εποπτικά κεφάλαια που τους έδωσε η κυβέρνηση με τρόπο χαριστικό, ενώ θα μπορούσαν μ' αυτήν τη κερδοφορία και βάζοντας οι μέτοχοι το χέρι στην τσέπη, να καλύψουν οι τράπεζες την ανάγκη της επάρκειας εποπτικών κεφαλαίων.

Και ακούμε το μέτρο του κεφαλικού φόρου που δεν εκτείνεται σ' όλο το εύρος των εισοδημάτων, καθώς απουσιάζουν αυτοί που πραγματικά έχουν κερδίσει τεράστια ποσά. Δεν ενοχοποιώ το κέρδος. Ενοχοποιώ τη λογική που λέει ότι χρόνια μπορούμε να κάνουμε κέρδη και όταν προκύψει μια δύσκολη στιγμή, τότε θα έρθουμε για να υπερασπίσουμε την επικέρδεια να πέσουμε πάνω στη μισθωτή εργασία και να τη συμπίεσουμε έτι περαιτέρω και να χρησιμοποιήσουμε αυτή την κρίση για να αποδιάρθρω-

σουμε ακόμα τις εργασιακές σχέσεις.

Και υπάρχει και το ζήτημα των εργοδοτών. Επιχειρήσαμε ως ΓΣΕΕ και βρήκαμε ευήκοον ους από τις εργοδοτικές οργανώσεις, εν μέσω αυτής της κατάστασης και έχοντας ως μεγάλη μας προτεραιότητα την απασχόληση, την εργασία ως το ύψιστο αγαθό, να συνεννοηθούμε. Και βρήκαμε και κάποια ζητήματα τα οποία από κοινού, αφού τα επεξεργαστούμε να τα θέσουμε στην κυβέρνηση, είτε προς υιοθέτηση, είτε και προς νομοθέτηση όπου αυτό απαιτείται.

Βεβαίως η κυβέρνηση και σ' αυτό δεν έχει δείξει αξιοπιστία. Ενώ στα λόγια λέει ότι «όταν συμφωνούν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι και η συμφωνία τους δεν παράγει αποτέλεσμα επιβάρυνσης του προϋπολογισμού θα τα νομοθετώ», έχουμε πάει αρκετές Συμφωνίες τις οποίες δεν έχει νομοθετήσει. Το αντίθετο, είναι και εχθρική απέναντι σ' αυτές τις Συμφωνίες.

Αλλά τι γίνεται, όχι σε επίπεδο συνδικαλιστικών εκπροσώπων των φορέων, τι γίνεται στην πραγματική οικονομία; Οι συνομιλητές μας εργοδότες εξέφρασαν και καταδίκη καταχρηστικών πρακτικών και καταδίκη παράνομων πρακτικών και τη διάθεση για μια διαφορετική πολιτική που θα προστατεύσει την εργασία. Τι κάνουν τα μέλη τους όμως; Τι σήμα εκπέμπει στην ελληνική κοινωνία, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βόρειας Ελλάδας με την εν πολλοίς παράνομη και καταχρηστική πρακτική που οδήγησε μάλιστα και σε απολύσεις εργαζομένων; Ότι άλλα λένε, άλλα κάνουν και ελπίζω τουλάχιστον για τους συνομιλητές να μην εννοούν άλλα. Και δεν το ελπίζω, αλλά το πιστεύω ότι οι συνομιλητές σε κεντρικό επίπεδο δεν εννοούν άλλα, γιατί απεδείχθη στο θέμα της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, όπου και απουσιάζουν απ' αυτήν εδώ την αίθουσα, απουσιάζουν συνήθως από οτιδήποτε στη δημοκρατία οδηγεί σε συνεννόηση και κυρίως σε συνεννόηση μπορεί να οδηγήσει ο δημοκρατικός διάλογος που μας εγκαλούσαν για την πενιχρή όπως έλεγαν σύμβαση εθνική, η οποία είναι όχι απλά πενιχρή, είναι υπερδιπλάσια, υπερτριπλάσια του πληθωρισμού και είναι η ασπίδα προστασίας για τα εισοδήματα της μισθωτής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα.

Είχα ετοιμάσει ένα κείμενο το οποίο θα αναφερόταν ειδικά στην Συμφωνία, με τη βοήθεια και των συνεργατών μου στο Ινστιτούτο Εργασίας. Απέφυγα να αναφερθώ σ' αυτό, γιατί νομίζω ότι η συγκυρία βάζει επί τάπητος αυτό το ζήτημα: Υπάρχει από τα μέρη η αξιοπιστία και το πολιτικό περιβάλλον για να γίνει σήμερα μια Εθνική Κοινωνική Συμφωνία; Εγώ λέω απερίφραστα όχι, δεν υπάρχει και κυρίως δεν υπάρχει από την ασκούμενη κυβερνητική πολιτική.

Αν δεν ανακρούσει πρύμνα αυτή η πολιτική να είστε σίγουροι θα ανατραπεί και θα ανατραπεί με όρους κοινωνίας, όχι με τυπικούς όρους πολιτικής, δεν θα αντέχει να εφαρμοστεί στην κοινωνία. Εμείς θα συνεχίσουμε όμως

να εργαζόμαστε, όχι γι' αυτό που κάποιοι ενδεχομένως έχουν στο μυαλό τους ότι μέσω μιας συμφωνίας και συναινέσεων και με το μυαλό, ή το μάτι στις δημοσκοπήσεις και στους εκλογικούς σχεδιασμούς, «άντε να την βγάλουμε και φέτος».

Εμείς θα εξακολουθήσουμε και θα συνδράμουμε στο έργο της Ο.Κ.Ε. για μια Εθνική Κοινωνική Συμφωνία η οποία θα οδηγήσει στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Το υφιστάμενο παραγωγικό μοντέλο είχε ήδη αποδυναμωθεί πριν την κρίση. Ήρθε και η κρίση και του έδωσε και το τελειωτικό χτύπημα.

Αν η Ελλάδα δεν μεταπέσει σε ένα άλλο παραγωγικό μοντέλο που θα εδράζεται στην καινοτομία, στην γνώση,

στην ποιότητα, στις πράσινες επενδύσεις και στη πράσινη επιχειρηματικότητα, που δεν θα είναι η επιχειρηματικότητα ανάγκης, αλλά θα είναι επιχειρηματικότητα που θα αδράξει τις ευκαιρίες και θα κάνει επενδύσεις, τότε αν δεν τα κάνουμε αυτά, η χώρα δεν έχει μέλλον.

Και επειδή είμαστε και εκπροσωπούμε τους ανθρώπους αυτούς που ζουν από το μόχθο τους, από την εργασία τους, ξέρουμε ότι η αλλαγή του μοντέλου μπορεί να δώσει και σε εμάς προοπτική. Και θα αγωνιστούμε και θα εργαστούμε γι' αυτό, στο πλαίσιο και σε αρωγή της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Ευχαριστώ.

Εγώ θα προσπαθήσω να μείνω σ' αυτά που έχω ετοιμάσει να πω. Αυτά που είπε ο κ. Παναγόπουλος σίγουρα σηκώνουν συζήτηση, αλλά είναι κάτι που πρέπει να κάνουμε επικεντρωμένα και σε άλλη στιγμή. Πράγματι σήμερα είμαστε σε ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούν οι αβεβαιότητες και οι ανατροπές. Όμως, ακόμα και σε αυτό το περιβάλλον, η δική μας απάντηση για το εάν μπορεί να επιτευχθεί Συμφωνία, είναι ανεπιφύλακτα ναι.

Γιατί το πραγματικό ερώτημα δεν είναι αν υπάρχουν οι συνθήκες του περιβάλλοντος, ή της αξιοπιστίας για να επιτευχθεί η Συμφωνία, είναι αν πράγματι εμείς θέλουμε να την επιδιώξουμε. Αν είναι προτιμητέο, αν δίνει μεγαλύτερη ελπίδα για να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα και να ανατρέψουμε τις αδικίες όπου υπάρχουν, αν είναι προτιμητέα, λοιπόν, η αντιπαράθεση επί αρχών και συνθημάτων, ή αν είναι προτιμητέα η συνεννόηση για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων θεμάτων σε μόνιμη βάση. Και νομίζω ότι είναι πολύ πιο υπεύθυνο το δεύτερο.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι η πρόταση της Ο.Κ.Ε. για μια Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία είναι μια ιδιαίτερα επίκαιρη πρωτοβουλία, καθώς και η χώρα μας και η κοινωνία μας δοκιμάζονται απ' αυτή την κρίση. Μια κρίση όμως που δείχνει, αναδεικνύει πιο έντονα παρά ποτέ, τα γνωστά, τα βαθιά, τα διαχρονικά προβλήματα που έχουμε στη χώρα μας. Και αυτή η πρόταση της Ο.Κ.Ε. δίνει ένα ρεαλιστικό πλαίσιο αρχών, στο οποίο όλοι μπορούμε να συμφωνήσουμε.

Και έρχεται σ' αυτή την περίοδο που η χώρα μας συνολικά επειγόντως και απαραιτήτως, πρέπει να αποφασίσει ποιες είναι οι προτεραιότητες πολιτικής που θα δώσουν διέξοδο στα συσσωρευμένα αδιέξοδα.

Βασικοί στόχοι: ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, κοινωνική συνοχή, συνολική πρόοδος. Και αυτή η πρωτοβουλία αποκτά πρόσθετα ιδιαίτερη βαρύτητα, ακριβώς επειδή αποτελεί μέτρο της βούλησης όλων μας –και ιδιαίτερα των κοινωνικών εταίρων– να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές που εφαρμόζονται πράγματι εκπορεύονται από τις κοινωνικές διεργασίες, έχουν τη στήριξη της πλειοψηφίας των πολιτών και λειτουργούν αποτελεσματικά για το συμφέρον όλου του κοινωνικού συνόλου.

Το βαθύτερο πρόβλημα είναι ότι στη σημερινή Ελλάδα, τα κόμματα βρίσκονται σε μια ιδιότυπη ομηρία σε σχέση με την κοινή γνώμη. Ενστικτωδώς η κοινωνία αντιλαμβάνεται την ανάγκη της αλλαγής, αλλά αυτόματα –χωρίς

σκέψη πολλές φορές– αντιδρά σ' αυτή την αλλαγή. Και η κοινωνική αυτή φοβία αντικατοπτρίζεται στα κόμματα, καθιστώντας τα άτολμα όταν είναι στην εξουσία και πλειοδοτικά σε καταγγελίες, όταν είναι στην αντιπολίτευση.

Βρίσκονται έτσι σε διαρκή ανακολουθία με τις πραγματικές προκλήσεις και σε διαρκή συμφωνία με τα φοβικά αντανακλαστικά της κοινωνίας. Γι' αυτό και ό,τι επιτυγχάνεται, σπάνια ξεπερνά τα επίπεδα του ελάχιστου κοινού παρανομαστή.

Στη δημόσια σκηνή κυριαρχεί συνεπώς μια συναίνεση αμηχανίας, όσοι θέλουν δεν μπορούν και όσοι μπορούν, δεν τολμούν. Και αυτή τη συναίνεση αμηχανίας προσπαθούν επίμονα να καλύψουν αλληλοκατηγορούμενοι οι κομματικοί φορείς.

Πεποίθησή μου είναι ότι ο φαύλος κύκλος της κομματικής αλληλοαναίρεσης μπορεί να σπάσει μόνο με την κοινή παρέμβαση και δράση των κοινωνικών εταίρων. Σε μας εναπόκειται να συμπράξουμε, σε μια νέα στρατηγική πρόταση προόδου για τον τόπο και μαζί πρέπει να δεχθούμε ότι η κοινωνική σιγουριά και η συλλογική ελπίδα δεν προσφέρονται πια σε κομματικές συσκευασίες. Μπορούν να δημιουργηθούν μέσα από την αυτοδέσμευση των κοινωνικών δυνάμεων, σε μια κοινή στρατηγική αλλαγής, που θα δίνει έμφαση στη συνεργασία, στην αλλαγή, στην πρόοδο και θα κινητοποιήσει με τη βούλησή του και το πολιτικό σύστημα.

Η κομματική συναίνεση είναι ουτοπία, όπως έχει αποδειχθεί. Η κοινωνική συναίνεση όμως είναι εφικτή και από μας εξαρτάται να την κάνουμε πράξη. Ως κοινωνικοί εταίροι δεν έχουμε κανένα περιθώριο ολιγωρίας, η διατύπωση κοινών προτάσεων με ταυτόχρονη απαίτησή μας για τη δέσμευση του πολιτικού συστήματος, ως προς την άμεση και αποτελεσματική εφαρμογή τους, αποτελεί ζωτικό μας καθήκον και αναμφισβήτητο δείγμα συλλογικής ευθύνης.

Ο ΣΕΒ έχει αποδείξει τη βούλησή του και την ετοιμότητά του να προωθήσει αυτή την κοινή δράση των κοινωνι-

κών εταιρών, το έκανε με την υπογραφή της τελευταίας Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, που είναι η μεγάλη προσφορά σήμερα και των επιχειρήσεων, με την θεσμοθέτηση του μόνιμου βήματος διαλόγου, με τις υπό διαμόρφωση κοινές προτάσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Το έκανε και με τις συγκεκριμένες προτάσεις που έχει ήδη υποβάλει στην Ο.Κ.Ε., όπου ζητούμε και προτείνουμε να ολοκληρωθούν μέσα σε εύλογο διάστημα συγκεκριμένες προτάσεις σε τρεις τομείς κατ' επιλογήν, την ποιότητα και έκταση της απασχόλησης σε συνδυασμό με την αντιμε-

τώπιση της ανεργίας, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την αναμόρφωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Και η πρωτοβουλία αυτή για μια Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία, έρχεται να αναβαθμίσει και να διευρύνει τη συστηματική προσπάθεια που έχουν ήδη ξεκινήσει οι Κοινωνικοί Εταίροι. Αυτή είναι η κοινή πρόκληση που αντιμετωπίζουμε. Αυτή είναι η κοινή ευθύνη που πρέπει να αναδεχθούμε. Είναι σε τελική ανάλυση ένα στοιχείο με τον ίδιο τον εαυτό: η δημιουργία μιας μεγάλης συμμαχίας των κοινωνικών εταίρων, ικανής να δείξει και να ανοίξει έναν άλλο δρόμο.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και του ΛΑ.Ο.Σ., κύριοι συνάδελφοι των παραγωγικών και κοινωνικών φορέων της χώρας, δεν έχουν περάσει παρά μόνο έξι μήνες από τη στιγμή που ο κρότος και η λάμψη από την εν μια νυκτί κατάρρευση κραταίων και λαμπερών επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα μας έβγαλε από τον ευδαιμονισμό που μέχρι τότε είμαστε.

Και βέβαια το «κατάρρευση εν μια νυκτί», διαβάστε το σας παρακαλώ πολύ ως απόκρυψη της πραγματικότητας και ελλιπή έλεγχο, και από πλευράς επιχειρήσεων και από πλευράς κρατών.

Αυτός ο ευδαιμονισμός που σταμάτησε κατά την άποψή μου εκείνη την ημέρα, ίσως να αποτελεί και την αιτία πολλών από τα δεινά που σήμερα όλη η υφήλιος υφίσταται. Θεωρώ, λοιπόν, ότι η κρίση είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να διορθώσουμε τα κακώς κείμενα, τα όσα μέχρι σήμερα είχαμε συνηθίσει να τα θεωρούμε θετικά και να δούμε τα πράγματα στις σωστές τους διαστάσεις.

Να βγει ο αέρας μέσα από τα μεγέθη και να έρθουν οι καταστάσεις στις φυσικές τους διαστάσεις. Και δεν θα κάνουμε κάτι το καινούργιο, η ανθρωπότητα όποτε βρέθηκε σε παρόμοιο κίνδυνο χρειάστηκε ένα γερό χτύπημα, ένας μεγάλος κρότος, μια μεγάλη λάμψη, ούτως ώστε να ξεκινήσει πάλι μια καινούργια περίοδος.

Σ' αυτές τις καταστάσεις πάντα η κοινωνική και οικονομική συναίνεση αποτελούσε το βασικό όχημα για την ανάπτυξη της κάθε χώρας στα νέα δεδομένα. Ειδικά στην ανεπτυγμένη δύση. Βέβαια το γεγονός αυτό προϋποθέτει την παραδοχή ότι, η κοινωνία αποτελείται μεν από ομάδες με αντικρουόμενα συμφέροντα, αλλά παράλληλα είναι δυνατή η επίτευξη μιας μίνιμουμ συναίνεσης, για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας.

Η οικονομική συγκυρία που διανύουμε, η δύσκολη μάλιστα οικονομική συγκυρία που διανύουμε αυτό το διάστημα, όπως όλοι ξέρουμε, έχει άσχημες κοινωνικές επιπτώσεις. Επιτάσσει όμως να θυμηθούμε την ιστορική πραγματικότητα και να διαχειριστούμε, με νέους πλέον όρους, τη συναίνεση μεταξύ των κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων της κοινωνίας.

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου, από την πρώτη στιγμή που διαφάνηκαν οι επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, πρότεινε τη διαδικασία κατάρ-

τησης ενός κοινού σχεδίου δράσης, το οποίο όμως θα αποκλείει τις οποιεσδήποτε πολιτικές, κομματικές, συνδικαλιστικές, κλαδικές σκοπιμότητες.

Γι' αυτό το λόγο λοιπόν θεωρούμε ότι η διαμόρφωση της Εθνικής Κοινωνικής Αναπτυξιακής Συμφωνίας που σήμερα έχουμε στα χέρια μας, είναι η πλέον εποικοδομητική και δημιουργική δράση.

Από το κείμενο γίνεται σαφές ότι η λογική των πολιτικών επιβάλλεται να είναι μακρόπνοη, ώστε τα αποτελέσματα να μην είναι ασταθή, αλλά να προδιαγράφουν μια σαφή αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Η έμφαση στην αναγκαιότητα λειτουργίας ενός κοινωνικού κράτους αποτελεί τη λογική που διατρέχει το σύνολο του κειμένου και σε όλους τους τομείς που περιγράφονται, όπως διεξοδικά τους ανέλυσε και ο Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Η προσπάθεια προώθησης της κοινωνικής δικαιοσύνης και της κοινωνικής αλληλεγγύης ανάγεται σε μέγιστο διακύβευμα με απαραίτητη όμως τη συμβολή του κράτους.

Για μας αυτά αποτελούν τη δικλείδα για την επιτυχία της συμφωνίας, που μαζί με την ανάδειξη του ρόλου των παραγωγικών φορέων είναι εμφανής σε όλες τις προτάσεις του κειμένου.

Επίσης, θα πω ότι οι αναφερόμενες προτάσεις είναι και σε απόλυτη συμφωνία με τα βασικά σημεία της ευρωπαϊκής στρατηγικής, η οποία εκπονείται μέσω του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων και επίσης καλύπτει και τις βασικές αναπτυξιακές στρατηγικές του ΕΣΠΑ.

Από την πλευρά μας δεσμευόμαστε να εργαστούμε στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης αυτής της Συμφωνίας, σύμφωνα με το πρόγραμμα που μόλις πριν από λίγο ο Πρόεδρος προδιέγραψε. Έγινε το πρώτο βήμα, αλλά πιστεύω ότι, και σ' αυτό θεωρώ ότι όλοι θα συμφωνήσουμε, έχουμε ακόμα να κάνουμε πολλά βήματα για την πραγμά-

τωση και υιοθέτηση αυτής της νέας πολιτικής κουλτούρας της συναίνεσης.

Η πρωτοβουλία της Ο.Κ.Ε. μπορεί να αποτελέσει την αρχή μιας αναπτυξιακής πορείας της χώρας. Οι διαφορές και οι αντιθέσεις είναι γνωστές, όμως η διαφορετικότητα ας μην ξεχνάμε ότι είναι η γενεσιουργός αιτία της δημιουργίας.

Τα σημεία σύγκλισης όμως στο νέο ξεκίνημα είναι τα κλειδιά που η κοινωνία θα πρέπει να κάνει μέσα απ' αυτή την κρίση. Όσο και να αυξηθεί η ρευστότητα από τις τράπεζες, όσο και αν οι προσπάθειες από τη διατήρηση των θέσεων απασχόλησης ευοδωθούν, δεν θα έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα, αν δεν λειτουργήσουμε σε ένα περιβάλλον συναίνεσης, όπου το «εγώ» θα αντικατασταθεί με το «εμείς».

Ας αναλογιστούμε όλοι τις ευθύνες μας, ευθύνες όχι μόνο

για τις παρούσες γενιές της κοινωνίας, αλλά και για τις επόμενες γενιές. Ας επιδιώξουμε η Αναπτυξιακή Κοινωνική Συμφωνία να αποτελέσει τον καταστατικό χάρτη των προτάσεων και δράσεων μας για τους βασικότερους τομείς της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας.

Η ελληνική κοινωνία χρειάζεται, περισσότερο από ποτέ, να νιώσει ασφαλής και ενωμένη κάτω από τον κοινό στόχο της ανάπτυξης της χώρας. Το παράδειγμά μας είναι παράδειγμα ευθύνης μπροστά στις νέες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες και αποδεικνύει ότι ο κοινωνικός διάλογος στη χώρα μας δεν είναι μόνο ένα πρόσχημα, αλλά μια πραγματικότητα.

Ας εφαρμόσει και η πολιτική το παράδειγμα της κοινωνίας. Και οι πολιτικοί το παράδειγμα των Κοινωνικών Εταίρων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Θα σας καλημερίσω και εγώ, κύριε Υπουργέ, κύριοι εκπρόσωποι κομμάτων, κύριε Πρόεδρε της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, αγαπητέ Χρήστο. Δεν κρύβω ότι βρίσκομαι σ' αυτό το τραπέζι με μεγάλο σκεπτικισμό, γνωρίζοντας ότι δεν υπάρχουν πολλές ελπίδες για συναίνεση. Δεν είναι στην κουλτούρα μας. Συμμετέχουμε όμως με την ελπίδα ότι θα μπορέσουμε τουλάχιστον να συνεννοηθούμε και αυτό το θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό.

Από πλευράς Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., έχουμε ήδη κάνει προσπάθειες, το Ινστιτούτο μας, και σας έχουμε καταθέσει κάποιες προτάσεις, συνοδευόμενες και από το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 10 Μαρτίου 2009, για το Small Business Act, γιατί θεωρούμε εξαιρετικά σημαντική τη συμμετοχή των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, κομβικής σημασίας για το οτιδήποτε συζητήσουμε και αφορά σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης.

Αγαπητέ Χρήστο, η πρωτοβουλία την οποία ανέλαβες και εσύ και η Ο.Κ.Ε. ασφαλώς είναι εξαιρετικά σημαντική, αλλά εμπεριέχει και πολύ μεγάλο ρίσκο. Απαιτεί προσπάθειες, διεργασίες και σχεδιασμό, λαμβάνοντας υπόψη και την πολυσυλλεκτικότητα της Ο.Κ.Ε. Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, κομματικές και προσωπικές, διαφορετικά συμφέροντα, διαφορετικές κοινωνικές ομάδες, και αντιλαμβάνομαι ότι το εγχείρημα είναι δύσκολο. Αξίζει όμως τον κόπο να επιχειρηθεί. Το απαιτούν και οι συγκυρίες. Μέσα όμως –και αυτό θα ήθελα να προσεχθεί ιδιαίτερα– στα όρια του εφικτού τα οποία πρέπει να βάλουμε. Πρέπει να προσδιορίσουμε. Τουλάχιστον να μην αποτύχουμε, αν δεν πετύχουμε. Γιατί υπάρχουν και ενδιάμεσες διαδρομές.

Να μην κατηγορηθούμε και για Δονκιχωτισμό. Πριν όμως κάνουμε προτάσεις και καταλήξουμε σε συμφωνίες για το μέλλον, πρέπει να διαγνώσουμε, και αυτό το θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό, τις αδυναμίες και τα λάθη του παρελθόντος, των τελευταίων είκοσι χρόνων. Και πρέπει να το κάνουμε με παρρησία. Να δούμε τις αδυναμίες του μοντέλου ανάπτυξης που επιλέξαμε εδώ στην Ελλάδα και ακολουθούμε πιστά έως και σήμερα: που είχε ως αποτέλεσμα την υπερσυγκέντρωση σε όλα τα επίπεδα.

Υπερσυγκέντρωση σε υπηρεσίες και ιδιαίτερα στο εμπόριο, κατά τα άλλα κ. Υπουργέ ως Δον Κιχώτες –θα το επαναλάβω πάλι– προσπαθούμε να βρούμε και να πολεμήσουμε τα καρτέλ. Όχι ότι δεν υπάρχουν. Επί τη ευκαιρία θα ήθελα να κάνω μια εκτός σημερινού θέματος πα-

ρατήρηση: Προς Θεού κ. Υπουργέ, μην μεταβάλλετε την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αναδιαρθρώνοντας τη σύνθεσή της σε ένα κομματικό παιδονόμο. Οποίος επιχειρηματίας ή σύνδεσμος δεν υπακούει σε κομματικές και κυβερνητικές εντολές, θα μπορεί να εκβιάζεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, την οποία εσείς προτείνετε.

Είναι εξαιρετικά επικίνδυνη η άποψη να διοριστούν τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού από την Κυβέρνηση με όρους αποκλειστικής απασχόλησης και να μην είναι δυνατή η συμμετοχή και εκπροσώπων των Κοινωνικών Εταίρων. Με συγχωρείτε για την παρένθεση αυτή, αλλά τη θεωρώ εξαιρετικά σημαντική.

Επιλέξαμε λοιπόν εδώ στην Ελλάδα αυτή την υπερσυγκέντρωση σ' ό,τι αφορά εμπόριο και υπηρεσίες, επιλέξαμε όμως ταυτόχρονα και λιγότερο κοινωνικό κράτος, ασθενέστερο «δίχτυ» ασφάλειας ιδιαίτερα για τους επιχειρηματίες της μικρής κλίμακας, αλλά και τους εργαζόμενους οι οποίοι κατά τεκμήριο έχουν πολύ υψηλότερο δείκτη ασφάλειας σ' ό,τι αφορά το κοινωνικό κράτος από ό,τι οι μικροί και πολύ μικροί επιχειρηματίες. Επιλέξαμε ανάπτυξη, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, το προϊόν της οποίας δεν διαχέεται ισομερώς. Υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, με λίγη διάχυση στους πολλούς. Η Πορτογαλία μόνο μας περνάει σ' ό,τι αφορά τη φτώχεια.

Επιλέξαμε επίσης βίαιη και κάτω από το τραπέζι, και ο νοών νοείτω, ιδιωτικοποίηση της παιδείας και υγείας. Είμαστε πρώτοι σχεδόν στον κόσμο, στις χώρες του ΟΟΣΑ, σ' ό,τι αφορά τη συνεισφορά της ιδιωτικής οικογενειακής δαπάνης σ' αυτά τα δύο μεγάλα ζητήματα.

Επιλέξαμε επίσης ένα ασφαλιστικό σύστημα, με ως τώρα ωφελημένους ισχυρούς συντεχνιακούς χώρους, οι οποίοι κατά τη διάρκεια όλων αυτών των χρόνων είχαν κάτι να προσφέρουν στο πολιτικό σύστημα. Συνδιαλεγόντουσαν μαζί του. Γι' αυτό θέτουμε ένα ζήτημα από την πλευρά μας, το έχουμε θέσει πάρα πολλές φορές: ο Οργανισμός Ασφάλισης των Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), το

δεύτερο μεγαλύτερο Ταμείο της χώρας, υποχρηματοδοτείται. Είναι ο χειρότερα χρηματοδοτούμενος, μακράν, από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ασφαλιστικός φορέας στη χώρα.

Τελευταία όμως ερχόμαστε να επιλέξουμε και μιας «δεύτερης γενιάς» υπερσυγκέντρωση. Αφού το κάναμε στα αγαθά, στις υπηρεσίες, στο εμπόριο, πάμε να το κάνουμε τώρα και στην ιδιοκτησία. Επιλέγουμε τις ημέρες αυτές, όταν λέω τις ημέρες αυτές δεν απευθύνομαι μόνο στο σήμερα, έχει αρχίσει εδώ και 3, 4, 5 χρόνια, η ιδιοκτησία των αγορών (π.χ. υπερ-εμπορικά κέντρα τύπου MALL) να συγκεντρωθεί σε λίγα χέρια.

Είναι μια δεύτερης γενιάς υπερσυγκέντρωση. Τα δώσαμε όλα στο βωμό μιας εφήμερης επένδυσης από υπεριπτάμενα και ευκαιρικά δυστυχώς κεφάλαια, χωρίς να μελετήσουμε τις επιπτώσεις συνολικά στην ελληνική οικονομία.

Και το ελληνικό παράδοξο είναι ότι: ενώ διευκολύνουμε, τα υπεριπτάμενα κεφάλαια, όταν έρχονται επενδυτές και μάλιστα μεγάλοι για να επενδύσουν σε παραγωγικές δομές, «τραβάνε» τα μύρια όσα, και φεύγουν τρέχοντας από την Ελλάδα. Αυτό και στην Ευρώπη και σε διάφορες άλλες χώρες λέγεται ελληνικό παράδοξο. Η Ελλάδα είναι η χώρα που επιλέγουν τα ευκαιρικά κεφάλαια, βρίσκουν πρόσφορο έδαφος και όχι τα παραγωγικά, τα σίγουρα και με προοπτικές.

Αυτό το αναπτυξιακό πρότυπο το οποίο έχουμε εδώ στην Ελλάδα, όπως πολύ καλά όλοι γνωρίζουμε, βασίστηκε και βασίζεται στην κατανάλωση. Το 60% της ανάπτυξης στη χώρα, λένε άλλοι 55% άλλοι 60%, εν πάση περιπτώσει, πολύ υψηλό, βασίζεται στην κατανάλωση και όχι στην παραγωγή και εξωστρέφεια.

Είναι επίσης γνωστές οι έρευνες και οι μελέτες που αποδεικνύουν ότι ιδιαίτερα στα πολύ μεγάλα εμπορικά κέντρα και καταστήματα το 60% των προϊόντων στα ράφια είναι εισαγόμενα. Δηλαδή ο Έλληνας καταναλωτής με την δαπάνη του ενισχύει την ανταγωνιστικότητα των εκτός συνόρων παραγωγικών μονάδων.

Το χειρότερο όμως που κάναμε τα τελευταία τουλάχιστον 20 χρόνια είναι ότι εκθρέψαμε την κουλτούρα του εύκολου και γρήγορου κέρδους. Η έννοια του παραγωγού έχει περιθωριοποιηθεί δυστυχώς. Στην Ελλάδα κυριαρχεί η άποψη, το χρήμα φέρνει κέρδος και όχι η δουλειά και η προσπάθεια.

Τέλος, αγνοήσαμε και την καρδιά της ελληνικής οικονομίας, το φυτώριο της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα στη χώρα μας, αλλά και στην Ευρώπη, που είναι οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Δεν υπάρχει κανένας σχεδια-

σμός γι' αυτές, Ακόμα και το Εθνικό Συμβούλιο Μικρών Επιχειρήσεων που πριν 3 χρόνια θεσμοθετήθηκε τελευταία υποβαθμίστηκε και ευτελίστηκε. Δεν υπάρχουν συμβουλευτικές δομές για μικρές επιχειρήσεις, δεν υπάρχει στήριξη για εξωστρεφείς δράσεις, δεν υπάρχει σύνδεση με την ερευνητική και πανεπιστημιακή κοινότητα, δεν υπάρχουν χρηματοδοτικά εργαλεία.

Δεν έχει ενσωματωθεί η αρχή του «σκέψου πρώτα πριν νομοθετήσεις σε μικρή κλίμακα», αναζητώντας τις επιπτώσεις για τις μικρές επιχειρήσεις. Κάτι που εδώ και έξι χρόνια, επτά, οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες προωθούν και προσπαθούν να το βάλουν μέσα στη διαδικασία λήψης των πολιτικών τους αποφάσεων. Μέσα στις πριν νομοθετήσουν διεργασίες.

Και ένα άλλο δεύτερο που αναφέρεται και στην Χάρτα για τις μικρές επιχειρήσεις. Τα νομοθετήματα, τα οποία διαμορφώνονται και σε επίπεδο Ε.Ε. αλλά ιδιαίτερα στην Ελλάδα, γίνονται στα μέτρα μεγάλων και πολύ μεγάλων επιχειρήσεων και μετά ακολουθούνται οι διαδικασίες της εξαίρεσης, για τις Μικρές, που είναι ιδιαίτερα επίπονες, δεν παράγουν αποτέλεσμα και τελικά δεν ωφελούν και τις μικρές επιχειρήσεις. Αυτή είναι μια από τις πολύ βασικές επισημάνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που καταγράφηκε και στην Χάρτα για τις μικρές επιχειρήσεις.

Τέλος, θα ήθελα να πω και να συμφωνήσω και με τον κ. Παπασπύρο. Ότι όσο και να συζητάμε, αν δεν έχουμε ως πρώτο μέλημα να «επιβάλουμε» με σεμνότητα και ταπεινότητα –θα μου επιτρέψετε κ. Υπουργέ και κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων– τη διαφάνεια και τον «εκδημοκρατισμό» της οικονομικής πολιτικής και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, δεν θα μπορέσουμε να κάνουμε τίποτα. Αν αυτό δεν γίνει πεποίθηση και κουλτούρα, τα διάφορα ισχυρά λόμπι συμφερόντων θα βρουν τα «μπάι πας», ό,τι και αν λέμε εμείς, να επιβάλουν διαδικασίες λήψης αποφάσεων τέτοιες που θα οδηγούν τελικά σε αποφάσεις που θα είναι υπέρ τους.

Και πάλι αγαπητέ Χρήστο Πολυζωγόπουλε να σε συγχαρώ για την προσπάθεια. Εμείς θα συνεισφέρουμε στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, ελέγχοντας όμως και τη διαδικασία. Όχι άνευ όρων. Με το δικαίωμα ακόμα και να αποχωρήσουμε από μια διαδικασία που δεν θα οδηγήσει εκεί που εμείς νομίζουμε ότι είναι και η σωστή. Προς όφελος όλων των πολιτών. Όσον αφορά τις προτάσεις της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. τις καταθέτουμε ως πρώτη συνεισφορά σε αυτή την φιλόδοξη όσο και απαραίτητη προσπάθεια.

Ευχαριστώ.

Αγαπητέ Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικό Γραμματέα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων και των επαγγελματικών οργανώσεων. Συναντιόμαστε εδώ σήμερα, στο πλαίσιο μιας δουλειάς η οποία έχει τα στοιχεία της καλής επεξεργασίας της Ο.Κ.Ε. Έχει σημεία, μέτρα και ιδέες, που επιτρέπουν πολύπτυχη συνέχεια και διάλογο.

Βρισκόμαστε σε μια κατάσταση, από την ώρα που ξεκινούσε η εργασία της Ο.Κ.Ε. έως σήμερα, που τα πράγματα είναι σε τροχιά αλλαγής. Στην εξέλιξη της κρίσης οι μεταβολές θα είναι συνεχείς, μετά την κρίση στον ορίζοντα του 2012 πολλά θα είναι διαφορετικά.

Σήμερα δεν είμαστε εκεί που ξεκινήσαμε. Γνωρίζουμε τα αίτια της κρίσης. Οι προβλέψεις για την έκταση, το βάθος και το χρόνο που θα κρατήσει όλο και σταθεροποιούνται και γνωρίζουμε πάρα πολύ συγκεκριμένα τις επιπτώσεις της.

Είμαστε σε μια κατάσταση που η χρηματοπιστωτική κρίση, η κρίση στις αγορές ακινήτων, στην πιστοληπτική ικανότητα, μετατράπηκε σε ευρύτερη οικονομική κρίση και η διαχείρισή της σε εθνικό, ευρωπαϊκό, παγκόσμιο επίπεδο, κρίνει κατά πόσο θα μετατραπεί σε μια βαθιά οικονομική και κοινωνική κρίση.

Το στοιχείο της ύφεσης που οδηγεί δραματικά την πτώση των ρυθμών ανάπτυξης, του βιοτικού επιπέδου, θέτει σε κρίση και υποβαθμίζει το εργασιακό, κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον εργασίας και διαβίωσης. Είναι πάρα πολύ συγκεκριμένα στοιχεία στον προσδιορισμό των περιοχών εκδήλωσης των επιπτώσεων.

Συζητάμε στα πλαίσια της Ο.Κ.Ε. και προφανώς αναζητούμε τρόπους να συνεννοηθούμε. Αυτό προϋποθέτει συγκεκριμένη, σαφή, ειλικρινή στάση απ' όλους μας. Δεν υπάρχει καμία βάση να συνεννοηθούμε, όσο το έλλειμμα διαφάνειας, ειλικρίνειας και αλήθειας γύρω από την κρίση, συνεχίζει να υπάρχει και να υπονομεύει το διάλογο, τη συνεννόηση και τις συμφωνίες.

Προσπάθησα να ανταποκριθώ στην πρόκληση των επεξεργασιών της Ο.Κ.Ε. με ορισμένα σημεία που πέρα από το πριν ή μετά της κρίσης, την ώρα της κρίσης μπορούν να οδηγήσουν σε συνεννόηση, σε συμφωνίες και σε συναινέσεις.

Το πρώτο θέμα είναι το ζήτημα στρατηγικής. Συμφωνία σημαίνει ότι την ώρα της κρίσης δεν θα μιλάμε μόνο για μέτρα, η για απόδοση των όποιων μέτρων, όταν η λει-

τουργία, η αποδοχή, η αποτελεσματικότητά τους, προϋποθέτει ενσωμάτωση σε μια νέα στρατηγική.

Κατά την άποψή μας η νέα αυτή στρατηγική έχει πολύ συγκεκριμένα σημεία:

Αλλαγή του μοντέλου διακυβέρνησης της οικονομίας. Πολλές προτάσεις από το κείμενο της Ο.Κ.Ε. ανοίγουν προς αυτή την κατεύθυνση, χρήσιμα, τις επεξεργασίες, τις ιδέες και τις δυνατότητες.

Συντονισμός και ενσωμάτωση των αγορών στις κοινωνίες, το δημόσιο και γενικό συμφέρον, αντί της υπέρβασης, του αυθαίρετου των ανέλεγκτων και αναδιοργανωτών αγορών.

Νέο πολιτικό περιβάλλον για νέες επενδύσεις σε νέα αναπτυξιακά έργα και νέους τομείς, πολιτικά αποδεκτές από την κοινωνία και συμβατές με περιβαλλοντικούς στόχους.

Χτύπημα της παραοικονομίας. Τώρα σταθερό, δίκαιο και αναδιανεμητικό φορολογικό σύστημα, χωρίς το οποίο δεν πρόκειται να έχουμε ούτε τη συνέπεια απέναντι στο φορολογικό σύστημα, ούτε την αυστηρότητα στη φορολογική πειθαρχία. Κρίσιμο στοιχείο για την εξυγίανση της δημοσιονομικής κατάστασης, αλλά και προϋπόθεση για τα χαρακτηριστικά του φορολογικού συστήματος προς την κοινωνία. Η μόνη που μπορεί να εγγυηθεί αυτή την πορεία είναι η κοινωνία. Όταν όμως το φορολογικό σύστημα είναι απέναντι στην κοινωνία, είναι προφανές ότι δεν πρόκειται να εξυπηρετήσει την ανάγκη που έχει η χώρα, τα δημόσια έσοδα, οι δημόσιες επενδύσεις, η ανάπτυξη.

Δημιουργία πολιτικού και οικονομικού περιβάλλοντος μείωσης των ανισοτήτων, αναδιανομής του πλούτου, ποιότητας στην εργασία και την διαβίωση.

Αυτή η στρατηγική πρέπει να έχει και να εξυπηρετείται, να διαρθρώνεται με σύνθεση συγκεκριμένων προτεραιοτήτων και στόχων.

Πρώτο. Κινδυνεύουμε στην κρίση, όχι από την αποδιάρθρωση αλλά από την ισοπέδωση του ανθρώπινου, του οικονομικού και του φυσικού κεφαλαίου, των πόρων που διαθέτουμε ως χώρα. Αυτό πρέπει να το υπερασπίσουμε, που σημαίνει συνδυασμός πολιτικής στις δυνατότητες, τις ικανότητες, τους πόρους που διαθέτει η χώρα. Αιχμή η εγχώρια οικονομία, η εθνική οικονομία, η παρουσία μας στην Ευρώπη, για να διασφαλίσουμε τη θέση μας στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία.

Δεύτερο. Άμεση στροφή στην καινοτομία, τις δημόσιες και αναπτυξιακές επενδύσεις.

Τρίτο. Δημόσια διοίκηση γνώσης, διαφάνειας, αξιοκρατίας, κοινωνικών αποτελεσμάτων. Μπορούμε με μετρήσιμο τρόπο να προχωρήσουμε αλλαγές στο παραγωγικό και στο κοινωνικό κομμάτι της δημόσιας διοίκησης των δημοσίων υπηρεσιών, για να παίξει τον ρόλο που ζητούν οι πολίτες την ώρα της κρίσης, της πρόκλησης για νέα ανάπτυξη.

Αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης, και απο-εμπρευματοποίηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Καταπολέμηση της φτώχειας, φροντίδα για τους ηλικιωμένους, ανασυγκρότηση της εργασιακής πολιτικής, ενίσχυση της κοινωνικής ασφάλισης, προστασία του οικογενειακού εισοδήματος, αύξηση της αγοραστικής δύναμης των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων. Αυτά είναι απαραίτητα για τη συνεννόηση.

Ακούγεται πολύ η λέξη συναίνεση, και πρέπει να είμαστε σαφείς και ειλικρινείς μεταξύ μας. Συναίνεση σήμερα η κοινωνία –και αυτό το δείχνουν και οι μετρήσεις κοινής γνώμης– δεν αποδέχεται, εάν δεν υπάρχουν πολύ σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία:

Καθοριστικός ρόλος στον κοινωνικό έλεγχο, τη συμμετοχή.

Αλλαγή στη δομή του οικονομικού, πολιτικού και κοινωνικού σχεδίου, αλλά και των θεσμικών διαδικασιών διαλόγου. Συμμετοχή δηλαδή στη λήψη των αποφάσεων, τέλος στην πρακτική και τους ρόλους για «συμμετέχοντες παρατηρητές».

Εμπιστοσύνη. Αυτή οικοδομείται όταν οι πολιτικές: οικονομικές και κοινωνικές, το σύνολο των κοινωνικών δυνάμεων, τερματίσουν τις συνεδριάσεις πίσω από τις κουρτίνες, τη λήψη αποφάσεων εν κρυπτώ και μετά την απαίτηση οι

υπόλοιποι να σκύβουν, να υπακούουν, να εκτελούν.

Είναι σαφές λοιπόν ότι, χωρίς αυτά τα τρία στοιχεία, η κοινωνία δεν μπορεί να δώσει συναίνεση. Είναι προφανές ότι πρέπει να είμαστε σε αντιστοιχία και συνέπεια με τις εξουσιοδοτήσεις των κοινωνικών ομάδων που εκπροσωπούμε. Να συμμετέχουμε σε διαδικασίες που θα μεταβάλλουν άμεσα και με δυναμικό τρόπο τα πράγματα, αντί να διατυπώνουν ευχές και διακηρύξεις.

Συναντιόμαστε σε μια στιγμή που οι εργαζόμενοι και συνταξιούχοι του δημοσίου έχουν μπει από την κυβέρνηση στο ψυγείο. Η εισοδηματική πολιτική που ανακοινώθηκε, είναι πολιτική πτώχευσης, πορεία φτώχειας για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους. Είναι προμήνυμα για το τι θα επακολουθήσει στον ιδιωτικό τομέα, αφού είναι γνωστό σε όλους μας ότι η εργοδοτική αυθαιρεσία, σε πολλές ομάδες εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα, καθορίζει τα πράγματα και την τύχη τους.

Είμαστε σαφείς και εξηγημένοι. Εργοδοτικές ενώσεις, ομάδες και εμποροβιομηχανικά λόμπι που εδώ και αρκετό διάστημα έχουν στο στόχο τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους και την κοινωνική ασφάλιση, ιδιαίτερα στο δημόσιο, και άρα απ' αυτή την άποψη μου επιτρέπετε να πω ότι έχουν ευθύνη και συμμετοχή στις επιλογές που ανακοινώθηκαν χθες από την κυβέρνηση και πάγωσαν τη χώρα, δεν μπορεί να περιμένουν από μας να ανταποκριθούμε στη θέση που μας αφήνουν «ελεύθερη» στο τραπέζι.

Χρειαζόμαστε, και έτσι προσεγγίζω το στόχο της Ο.Κ.Ε., με συλλογική προσπάθεια, με συγκέντρωση δυνάμεων, για να τα καταφέρουμε, να βοηθήσουμε, να διασφαλίσουμε, να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις να τα καταφέρουν οι άνθρωποι με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις από την κρίση. Χρειάζεται συνέπεια ενεργειών, ευθύτητα και ειλικρίνεια. Διαφορετικά η δύναμη, το νόημα, το περιεχόμενο και η προοπτική της Ο.Κ.Ε. δεν προκύπτουν, θα είναι αιωρούμενα και εκκρεμή.

Εμείς εννοούμε τη συμμετοχή, την ανταπόκριση το διάλογο στο πλαίσιο της Ο.Κ.Ε. με βάση που προωθεί την πραγματική και ουσιαστική δύναμη αλλαγής των καταστάσεων.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητέ Χρήστο και αγαπητέ Γιάννη, χαιρετώ εκ μέρους της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων την εκδήλωση που διοργανώνει η Ο.Κ.Ε. για την παρουσίαση της πρότασης με τον εξωπραγματικό για τα ελληνικά δεδομένα τίτλο «Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία».

Παρά ταύτα επιθυμώ καταρχήν να σας ενημερώσω ότι συμφωνούμε επί της αρχής να προσπαθήσουμε όλοι μαζί, συμφωνούμε επί της αρχής για την ανάγκη μιας ευρείας πολιτικής και κοινωνικής συναίνεσης, σε ορισμένα μείζονα ζητήματα που αφορούν την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της χώρας μας.

Έτσι τόσο σήμερα στην τρίλεπτη τοποθέτησή μου, όσο και στην πορεία αυτής της προσπάθειας, στην οποία θα συμμετάσχουμε, εμείς θα προσπαθήσουμε να ενισχύσουμε τον τίτλο που έχετε επιλέξει και ιδιαίτερα τη λέξη «Συμφωνία». Και το λέω αυτό, διότι φοβούμαι ότι αρχίσαμε άσχημα σήμερα. Άκουσα τοποθετήσεις οι οποίες ήδη ναρκοθέτησαν, αν δεν τοποθέτησαν δυναμίτη, στα θεμέλια της λέξης Συμφωνίας.

Το κείμενο όμως που επισυνάπτεται στην πρότασή σας, διαπραγματεύεται εξαντλητικά δεκαπέντε θέματα, ξεκινώντας από την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα και καταλήγοντας στην αγροτική ανάπτυξη και ανάπτυξη της υπαίθρου.

Οι διατυπωμένες στο κείμενο αξιολογήσεις, θέσεις και προτάσεις βασίζονται, όπως αντιλαμβάνομαι, στη διαδικασία έκδοσης Γνωμών της Ο.Κ.Ε. στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου, υποθέτω με ευρεία συμφωνία των εκπροσώπων των κοινωνικών φορέων που συμμετέχουν σ' αυτήν.

Το εν λόγω κείμενο, το οποίο το διάβασα με πολύ προσοχή που έχει συνολικά έκταση περίπου 70 σελίδων, ακόμα και αν επικυρωθεί από όλους τους κοινωνικούς φορείς και ενδεχομένως εγκωμιασθεί από τα περισσότερα πολιτικά κόμματα, θα έχει την τύχη των μεγάλων προγραμματικών κειμένων, που διακηρύσσουν προεκλογικά τα πολιτικά κόμματα, αλλά τελικά δεν δεσμεύουν τους συντάκτες αυτών, και υλοποιούνται μόνο στο βαθμό που απαιτείται για να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα συνέπειας των συντακτών τους και για την εξασφάλιση ορισμένων λεπτών δημοσιότητας στα Μέσα Ενημέρωσης.

Αξιοποιώντας λοιπόν την πολύ συστηματική εργασία που κάνατε, για να συντάξετε την προτεινόμενη Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία θέλουμε να σας προτείνουμε,

σε πρώτη φάση, να επιχειρηθεί μια μίνιμουμ συμφωνία με μάζιμουμ αποτελέσματα.

Συγκεκριμένα, σας προτείνουμε να επιλεγούν από τα προτεινόμενα δεκαπέντε περίπου θέματα, συγκεκριμένα δεκαπέντε θέματα, μόνο πέντε, έξι ζητήματα καθοριστικής σημασίας σε εθνικό επίπεδο, με καταλυτική επίδραση στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Να διασφαλιστεί πάνω σ' αυτά τα πέντε, έξι θέματα η συμφωνία των κοινωνικών εταίρων και όσων πολιτικών κομμάτων το επιθυμούν. Να δοθεί πολύ μεγάλη δημοσιότητα στη συμφωνία αυτή, η οποία να επικεντρωθεί μόνο σ' αυτά τα ζητήματα. Να εκπονηθεί από την επιστημονική ομάδα της Ο.Κ.Ε., συνοπτικό επιχειρησιακό σχέδιο για καθένα από τα ζητήματα αυτά και αντίστοιχος οδικός χάρτης. Και τέλος, να συγκροτηθεί κοινός μηχανισμός συνεχούς παρακολούθησης της εφαρμογής τους, με δικαίωμα δημοσιοποίησης των στοιχείων από την παρακολούθηση αυτή που θα είναι επαρκής ποινή ή επιβράβευση για όσους θα έχουν συνυπογράψει τη μίνιμουμ Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία.

Εάν συμφωνείτε με την πρότασή μας, η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. να είστε σίγουροι ότι θα συμμετάσχει στην επιλογή των ζητημάτων αυτών. Για παράδειγμα, εάν ένα από τα ζητήματα αυτά αφορά τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση, θα πρέπει να έχει καταλυτική επίδραση στο πολιτικό και το διοικητικό σύστημα της χώρας και συνολικά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των δημοσίων πολιτικών, παραδείγματος χάρι θα μπορούσε να επιλεγεί η εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας σ' όλα τα επίπεδα των αποφάσεων, σελίδα 28 του κειμένου σας. Η αποκεντρωμένη λειτουργία της κυβέρνησης, σελίδα 47 του κειμένου σας. Η καθιέρωση του θεσμού των επί θητεία Γενικών Ειδικών Γραμματέων στα Υπουργεία, σελίδα 47 του κειμένου σας, ώστε να αποτελούν ανώτατους δημόσιους λειτουργούς που θα διασφαλίζουν τη συνέχεια της διοίκησης, ή τέλος οι αντικειμενικές διαγωνιστικές διαδικασίες για κάθε είδους υπηρεσιακή μεταβολή υπό τον αυστηρό έλεγχο και

την εποπτεία Ανωτάτου Συμβουλίου Δημόσιας Διοίκησης, ως ανεξαρτήτου Αρχής, σελίδα 49 του κειμένου σας.

Με άλλα λόγια, είπα αρκετά απ' αυτά που άκουσα και από τον Σπύρο Παπασπύρο και που σε αρκετά συμφωνώ μαζί του. Σε κάθε περίπτωση τέλος, η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., οι συνεργάτες μου και εγώ προσωπικά, πιστεύοντας πραγματικά στην αποστολή και στο ρόλο που διαδραματίζει η Ο.Κ.Ε., θα είμαστε στη διάθεσή σας για την προώθηση όσων συμφωνηθούν.

Προσωπικά το κάνω αυτό εκτός των άλλων για δύο επιπρόσθετους λόγους. Ο πρώτος λόγος οφείλεται στο ότι τέτοιες ενέργειες και πρωτοβουλίες όπως η δική σας, έρχονται να καλύψουν το κενό που υπάρχει στην Ευρωπαϊ-

κή Ένωση, από την πολιτική γραμματική της οποίας εκλείπουν συνεχώς τα τελευταία χρόνια οι λέξεις «κοινωνική συνοχή» και «κοινωνική αλληλεγγύη».

Και ο δεύτερος λόγος είναι μάλλον ιδιαίτερα προσωπικός, αφού σαν Υπουργός ουδέποτε κατέθεσα σχέδιο νόμου στη Βουλή, χωρίς προηγουμένως να σας το έχω στείλει, να έχω τη γνώμη σας και να μην έχω μετανιώσει γι' αυτό, γιατί πολλές από τις προτάσεις σας ήταν ιδιαίτερας χρησιμότητας, στη βελτίωση των ένδεκα νομοσχεδίων που τα δώδεκα χρόνια είχα πάει στη Βουλή.

Εύχομαι λοιπόν καλή επιτυχία στο ξεκίνημά μας και σας ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Εμείς συμμετέχουμε στην τρίτη ομάδα. Ωστόσο όμως, θα ήθελα και εγώ να σημειώσω ορισμένα ζητήματα, με την ευκαιρία της σημερινής ημέρας. Και θα ξεκινήσω από το εάν πραγματικά σήμερα μπορεί η σημερινή συνάντηση να αποτελέσει μια Εθνική και Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία.

Νομίζω ότι είναι αυταπόδεικτο ότι δεν είναι ώριμες οι συνθήκες, αγαπητέ Πρόεδρε της Ο.Κ.Ε. Έτσι τουλάχιστον διαπιστώθηκε από τη μέχρι τώρα διαδικασία, όμως είναι ώριμες οι συνθήκες, αυτό το κείμενο που πραγματικά είναι έκφρασης Γνώμης 15 ετών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής να είναι ένας Εθνικός Κοινωνικός Διάλογος για την Ανάπτυξη.

Και αξιοποιώντας την πρόταση γιατί έχω σημειώσει και εγώ κάποια αντίστοιχα θέματα με αυτά του Προέδρου της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., θέλω να συζητήσουμε πάνω σε συγκεκριμένα ζητήματα, πάνω στα οποία μπορούμε να πετύχουμε κάποιες σημαντικές συμφωνίες, για σημαντικά ζητήματα που μας αφορούν όλους.

Βεβαίως να μην είμαστε ουτοπιστές, ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε σε 15 θέματα καθολικά, την αυτονομία μας έχουμε, την αυτοτέλειά μας και εκεί που θα διαφωνήσουμε θα εκφραστούμε διαφορετικά ο καθένας.

Αλλά εγώ θα ήθελα να συμφωνήσω με όλους τους Οικονομικούς και Κοινωνικούς Εταίρους και με τα κόμματα για το θέμα, παράδειγμα, της δημόσιας διοίκησης. Το έχω μαράζι όταν κάνω ένα αίτημα στη Δημόσια Διοίκηση μέσα σε επτά ημέρες να παίρνω την απάντησή μου, είτε είναι θετική, είτε είναι αρνητική, από οποιαδήποτε έκφραση της Δημόσιας Διοίκησης.

Θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε σε ζητήματα που αφορούν το χώρο που εμείς εκπροσωπούμε. Διάβασα προσεκτικά όλο το κείμενο, και φυσικά στο θέμα που απασχολεί εμάς, ή που εμείς εκπροσωπούμε, να έδωσα μεγαλύτερη σημασία.

Νομίζω ότι θα πρέπει να συμφωνήσουμε σ' αυτόν τον τόπο, να κατοχυρώσουμε τη γεωργική παραγωγική – γη. Και το λέω με έμφαση αυτό το πράγμα, σε μια περίοδο όπου γίνονται μεγάλες αγορές από μεγάλα τραπεζικά κεφάλαια σε εύφορη γη, από κράτη, από πολύ μεγάλες εταιρείες, σε περιοχές κυρίως της Αφρικής, της Νότιας Αμερικής και των Ανατολικών Χωρών, για να αντιμετωπίσουν την επερχόμενη διατροφική κρίση.

Είναι δεδομένο ότι τα τρόφιμα μετά από μια δύο δεκαε-

τίες δεν θα επαρκούν. Και νομίζω ότι είναι θέμα για να το συζητήσουμε και να συμφωνήσουμε, ασχέτως πολιτικών ή άλλης μορφής διαφορών έχουμε.

Υπάρχουν λοιπόν πολλά τέτοια ζητήματα στα οποία μπορούμε να συμφωνήσουμε, κρατώντας βεβαίως ο κάθε Οικονομικός και Κοινωνικός Εταίρος τις διαφορές του και εκφράζοντάς τις όπως αυτός κρίνει.

Εμείς έχουμε ένα λόγο παραπάνω, να θέλουμε αυτό τον Εθνικό και Κοινωνικό Διάλογο για να πετύχουμε μια ελάχιστη αναπτυξιακή Συμφωνία. Ίσως έχουμε χάσει τα περισσότερα απ' όλους τα τελευταία χρόνια. Μονίμως χάνουμε, μόνο το τελευταίο χρόνο έχει μειωθεί το αγροτικό εισόδημα 26% και λυπάμαι που δεν είναι εδώ ο Υπουργός. Τα μέτρα πολιτικής που εξαγγέλθηκαν, εκ μέρους του, έχουν το χαρακτήρα του μπαξίσι, δεν είναι μέτρα πολιτικής, τα οποία να μπορούν να αντέξουν και να αντιμετωπίσουν προβλήματα του χώρου μας, όπως θα έπρεπε να τα αντιμετωπίσουν.

Και λέω ότι ήταν μέτρα «μπαξίσι», γιατί δεν ήταν μέτρα τα οποία είχαν μια κοινωνική δικαιοσύνη, οριζόντια μέτρα που θα ακουμπούσαν όλους. Έχουμε λοιπόν πολύ μεγάλη ανάγκη, γιατί είμαστε σε πολύ δύσκολη χρονική συγκυρία, και επιπλέον για όσους έχουν παρακολουθήσει τα ζητήματα της αγροτικής οικονομίας από το '80 και μετά, είμαστε ο πρώτος χώρος που εκτέθηκε περισσότερο στο παγκόσμιο ανταγωνισμό, με τεράστιες αρνητικές συνέπειες, και συνεπώς οι επόμενες εξελίξεις θα είναι πολύ χειρότερες.

Περιπτώ να σας πω ότι εγώ βλέπω τον κλάδο της αγελαδοτροφίας να διαλύεται μέσα στον επόμενο ένα – ενάμιση χρόνο. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν την ανάγκη διαλόγου και μιας ελάχιστης συμφωνίας για τα κρίσιμα ζητήματα που έχει ανάγκη ο δικός μας χώρος.

Μοιραία κ. Πρόεδρε όμως, αναφύονται και πολιτικά ζητήματα στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, που αν και δεν είναι στο χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία της Οικονομικής

και Κοινωνικής Επιτροπής, δεν πρέπει να τα θεωρήσουμε ότι είναι μη συζητήσιμα, ούτως ώστε κάποια στιγμή να τα κουβεντιάσουμε.

Έχει διατυπωθεί ένα κορυφαίο ζήτημα, νομίζω, μετά την χρηματοπιστωτική κρίση και κλείνω εδώ. Περισσότερος προστατευτισμός, ή λιγότερος προστατευτισμός, ή καθόλου προστατευτισμός; Είναι κορυφαίο ζήτημα για όλο τον κόσμο.

Γιατί όπως σας ανέφερα προηγουμένως, όταν πουλάνε στο Σουδάν οι οπλρχηγοί, δηλαδή οι κατασαπλιάδες, τεράστιες εκτάσεις σε μεγάλες εταιρείες, αν είμαστε σε μηδενικό προστατευτισμό όπως είμαστε σήμερα, τα προϊόντα που

θα έρθουν αύριο απ' αυτές τις περιοχές θα εξαφανίσουν τα δικά μας, όπως έχει γίνει ήδη.

Δηλαδή το γάλα της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας σήμερα ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για την εξαφάνιση της ελληνικής αγελαδοτροφίας. Αναδεικνύονται λοιπόν πολύ μεγάλα ζητήματα και είμαστε σε μια κρίσιμη στιγμή σαν παραγωγικός χώρος και γι' αυτό έχουμε και πολλές αντιρρήσεις και πολλές διαφωνίες, αλλά εμείς θα συμμετάσχουμε σ' όλη την πορεία αυτού του κοινωνικού διαλόγου, έτσι όπως την εξαγγείλατε προκειμένου να πετύχουμε μια ελάχιστη συμφωνία.

Ευχαριστώ πολύ.

Η κατάρρευση του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος οδήγησε και στην κατάρρευση αρκετών μύθων.

Μερικές από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του πλανήτη προσφεύγουν στο κράτος για τη σωτηρία τους.

Η θεοποίηση της αγοράς που «ρυθμίζει τα πάντα από μόνη της», οι ακραίες νεοφιλελεύθερες επιλογές απελευθέρωσης των πάντων και η ανυπαρξία ελέγχων ιδιαίτερα στον πρωτογενή τομέα που από την ίδια του την φύση επηρεάζεται άμεσα και από τις κλιματικές και υδάτινες συνθήκες, είχαν καταστρεπτικά αποτελέσματα στην παραγωγή, το εισόδημα, τη συνοχή της υπαίθρου.

Από τα παραπάνω φαινόμενα, πρέπει κατά τη γνώμη μου, στα πλαίσια των συζητήσεων για τη διαμόρφωση μίας Εθνικής Κοινωνικής Αναπτυξιακής Συμφωνίας, να επισημάνουμε τα εξής.

Πρώτον, η παραγωγή προϊόντων διατροφής έχει αναδειχθεί σε κεφαλαίωδες ζήτημα του πλανήτη. Χώρες όπως η Ελλάδα, που έχουν διευρυμένο αγροδιατροφικό τομέα, μπορούν υπό προϋποθέσεις να αποκομίσουν σημαντικά αναπτυξιακά οφέλη στο εγγύς μέλλον.

Στο σημείο αυτό επιτρέψτε μου να κάνω μία παρένθεση. Συχνά υποβαθμίζουμε ή δεν έχουμε αντίληψη της σημασίας του «αγροτικού διακυβεύματος».

Στον πρωτογενή τομέα απασχολούνται με πλήρη ή μερική απασχόληση 1,4 εκατομμύρια Ελλήνων ως αρχηγοί αγροτικών εκμεταλλεύσεων και συμβοηθούντα μη αμειβόμενα μέλη της οικογένειας. Απασχολούνται επίσης, στον ένα ή τον άλλο βαθμό 800 χιλιάδες οικονομικοί μετανάστες. Η βιομηχανία τροφίμων αποτελεί την ατμομηχανή της ελληνικής μεταποίησης με τεράστια συμμετοχή τόσο στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας, όσο και την απασχόληση. Στα παραπάνω πρέπει να προστεθεί ο τομέας των αγροτικών εισροών, το εμπόριο, οι μεταφορές, η αγροτική τραπεζική πίστη, οι υπηρεσίες του δημοσίου ή τέλος η συμβολή στις εξαγωγές της χώρας που ανέρχεται στο 20% περίπου.

Συνεπώς, αν η Γεωργία αποκτήσει το βηματισμό που πρέπει και μπορεί να αποκτήσει, θα συμπαρασύρει αναπτυξιακά ένα μεγάλο τμήμα του παραγωγικού δυναμικού της χώρας και αντίστροφα: αν καταρρεύσει θα διαλυθεί όχι μόνο η κοινωνική συνοχή της υπαίθρου και της περιφέρειας, αλλά και ένα μεγάλο τμήμα όλης της χώρας.

Μία δεύτερη παρατήρηση έχει να κάνει με κάποιες εσω-

τερικές ανακατατάξεις και φαινόμενα των τελευταίων ετών. Πιο συγκεκριμένα, παρατηρείται μία έξαρση, συχνά κερδοσκοπική, με αυξήσεις των τιμών καταναλωτή στα τελικά προϊόντα διατροφής, που υπερβαίνει το μέσο πληθωρισμό, κερδοσκοπικές αδικαιολόγητες αυξήσεις στις τιμές αγροτικών εφοδίων και εισροών και μεγάλη συμπίεση των τιμών παραγωγού, με αποτέλεσμα κάποιοι κλάδοι να κινδυνεύουν άμεσα με πλήρη κατάρρευση. Ταυτόχρονα ισχυροποιείται ο κλάδος της διακίνησης και διάθεσης τροφίμων εις βάρος της μεταποίησης και κυρίως του πρωτογενούς τομέα, ενώ ενισχύεται το φαινόμενο της μετατροπής μεταποιητικών επιχειρήσεων σε εμπορικές – εισαγωγικές, ή της μετεγκατάστασής τους σε γειτονικές χώρες. Η ανυπαρξία αξιόπιστου ελεγκτικού συστήματος, επιτρέπει συχνά τη διάθεση εισαγόμενων προϊόντων ως ελληνικών, τη νοθεία, την εξαπάτηση του καταναλωτή και τον εκτοπισμό των προϊόντων μας ακόμη και από την εγχώρια αγορά.

Μία τρίτη παρατήρηση που θα επιθυμούσα να κάνω, αφορά την επαρκή χρηματοδότηση της Γεωργίας. Για λόγους που δεν είναι της παρούσης, Γεωργία χωρίς χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπάρξει σε καμία χώρα. Συχνά επικρατεί η λανθασμένη άποψη ότι η Γεωργία απορροφά τεράστιους πόρους. Επιτρέψτε μου να σας παραθέσω δύο πραγματικά στοιχεία. Πρώτον, ότι οι δαπάνες της Ε.Ε. που κατευθύνονται στη Γεωργία ισοδυναμούν με το 0,5% του Κοινοτικού ΑΕΠ. Δεύτερον, ο Έλληνας αγρότης, παίρνει κατά μέσο όρο από τα χαμηλότερα ποσά ανά απασχολούμενο στην Ε.Ε.

Αν δεν ανατραπεί η τάση φθίνουσας στήριξης της Γεωργίας τόσο από Κοινοτικούς, όσο και εθνικούς πόρους, το μέλλον του αγροτικού τομέα είναι αβέβαιο.

Μία τέταρτη παρατήρηση αφορά το ζήτημα της ποιότητας, των αναδιαρθρώσεων κ.λπ., ζητήματα στα οποία συχνά και σκόπιμα χρεώνεται το χαμηλό εισόδημα των αγροτών, ή η υστέρηση του τομέα.

Σε ό,τι αφορά τις αναδιρθρώσεις, η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα και ανάγκη ενός γενικευμένου αναπροσανατολισμού της παραγωγής της. Σίγουρα υπάρχει ανάγκη για παράδειγμα ποικιλιακής αναδιρθρώσης κάποιων τομέων, επέκτασης, βελτίωσης ή ενίσχυσης του φυτικού κεφαλαίου κάποιων προϊόντων. Το πρόβλημα όμως δεν έχει την έκταση που συχνά δίνεται.

Μεγάλη σύγχυση υφίσταται και στα ζητήματα της ποιότητας. Το παραγόμενο αγροτικό προϊόν είναι κατά κανόνα εφάμιλλο ή πολλές φορές υπερτερεί των αντίστοιχων προϊόντων άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Εκεί όμως που έχουμε τεράστιες αδυναμίες, είναι στο τελικό προϊόν, το προϊόν επεξεργασίας και μεταποίησης, στη συσκευασία, την προβολή του κ.λπ. Όμως, σε όλα αυτά ο αγρότης παραγωγός δεν μπορεί να παρέμβει, δεδομένου ότι το 90% περίπου των προϊόντων διατροφής είναι προϊόντα πρώτης και δεύτερης βιομηχανικής επεξεργασίας και όχι νωπά αγροτικά.

Τέλος, επιτρέψτε μου μία τελευταία παρατήρηση που αφορά τις δομές πάνω στις οποίες θα στηριχθούμε. Κατά τη γνώμη της ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε. αλλά και της μεγάλης πλειοψηφίας των αγροτικών οργανώσεων της Ευρώπης, το λεγόμενο Ευρωπαϊκό μοντέλο γεωργίας και η οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση αποτελούν τον πρώτο βασικό πυλώνα ανάπτυξης. Ο δεύτερος πυλώνας αυτής της ανάπτυξης είναι οι συλλογικές οικονομικές οργανώσεις των αγροτών όπως ο συνεταιρισμός, οι οποίες βέβαια πρέπει να ασκούν κυρίως παραγωγικές δραστηριότητες, να συγκεντρώνουν και να διαπραγματεύονται την παραγωγή, να παράγουν πλούτο και προστιθέμενη αξία προς όφελος του αγρότη και της εθνικής οικονομίας, να προσανατολίζουν την αγροτική παραγωγή σε σωστές κατευθύνσεις και να τη συνδέουν με τις απαιτήσεις της αγοράς, να ανοίγουν νέες αγορές για τα προϊόντα μας κ.λπ.

Δυστυχώς όμως στη χώρα οργανώσεις με τέτοιες ιδιότητες και προδιαγραφές είναι σχετικά λίγες.

Κυρίες και κύριοι,

Η ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε. θεωρεί ότι καθίσταται πλέον ιδιαίτερα επιτακτική η ανάγκη χάραξης μίας συνολικής στρατηγικής για τη Γεωργία, που θα λαμβάνει υπόψιν της όσα προαναφέρθηκαν.

Μόνο μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο μπορούν να υπάρξουν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της αγροτικής εκμετάλλευσης, διασφάλισης του αγροτικού εισοδήματος καθώς επίσης και όλων εκείνων των όρων που βελτιώνουν το επίπεδο ζωής του αγρότη (παιδεία, υγεία, πολιτισμός).

Παραμονή των αγροτών στην ύπαιθρο χωρίς αυτές τις προϋποθέσεις δεν μπορεί να υπάρξει και σίγουρα δεν μπορεί να υπάρξει σε καμιά απολύτως περίπτωση για τους νέους που θα ήθελαν να επιλέξουν το αγροτικό επάγγελμα.

Ουσιαστικά απαιτείται ένα νέο μοντέλο γεωργίας βιώσιμης και φιλικής προς το περιβάλλον.

Μια συνολική στρατηγική για τη γεωργία, ειδικότερα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα ώστε:

- Να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι δομές και οι μηχανισμοί που θα προσανατολίσουν τον αγρότη στα νέα δεδομένα, θα δίνουν απαντήσεις στο αγωνιώδες ερώτημα του «τι να καλλιεργήσω πώς να διαθέσω το προϊόν μου».

Να διασφαλίζουν:

- Την εξυγίανση των αγορών, την προστασία του παραγωγού και του καταναλωτή από τις εκβιαστικές πολιτικές των καρτέλ και των εμπορικών κυκλωμάτων που κερδοσκοπούν, καθώς επίσης και από όσους βαφτίζουν σε «ελληνικά» τα εισαγόμενα προϊόντα ή διακινούν μεταλλαγμένα ως συμβατά.
- Την ουσιαστική εξυγίανση ενός εκ των πιο παρασιτικών κυκλωμάτων που λειτουργούν στην αγροτική οικονομία, του κλάδου των αγροτικών εφοδίων.
- Την εφαρμογή ενός συνολικού «επιθετικού» σχεδίου προώθησης των προϊόντων μας στις αγορές του εξωτερικού, της σύνδεσης της τουριστικής ζήτησης με την αγροτική παραγωγή.
- Την αναβάθμιση της εικόνας των προϊόντων μας, ώστε να ανταποκρίνονται στο αίτημα των καταναλωτών να είναι ασφαλή, υγιεινά, υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών, επώνυμα.
- Δέσμη μέτρων για την αναβάθμιση της κτηνοτροφίας, που θα μπορούσε να συμπαρασύρει όλη την αγροτική οικονομία.
- Την εφαρμογή ουσιαστικών μέτρων αντιμετώπισης της φτώχειας στην ύπαιθρο, αντιμετώπισης των ανισοτήτων στην εκπαίδευση, στην υγεία, στον πολιτισμό, ώστε να διατηρηθεί ο κοινωνικός ιστός της περιφέρειας.
- Τον άμεσο σχεδιασμό και υλοποίηση ενός συνολικού προγράμματος καταπολέμησης της ερημοποίησης στην Ελλάδα, με σαφή και δεσμευτικά μέτρα αντιμετώπισης της ξηρασίας, αύξησης του διαθέσιμου νερού, μείωσης των απωλειών, δημιουργίας έργων υποδομής, διαχείρισης των υδάτινων πόρων, μετατροπής των ανοικτών κυκλωμάτων ΓΟΕΒ – ΤΟΕΒ σε κλειστά.
- Τη μείωση του κόστους παραγωγής για πολλά από τα οποία δεσμεύτηκε προεκλογικά η κυβέρνηση (μείωση του ΦΠΑ του εξοπλισμού και των εφοδίων από το 19 στο 8%, μείωση της τιμής των καυσίμων και του ηλεκτρικού ρεύματος).
- Την κατάργηση του τέλους ακίνητης περιουσίας για

τον κατά κύριο επάγγελμα αγρότη-κτηνοτρόφο καθώς και των Συνεταιριστικών οργανώσεων.

- Την αποτροπή της χρεοκοπίας του ΕΛΓΑ, που πρέπει να σταματήσει να καλύπτει δαπάνες με διαφορετικά κριτήρια από περιοχή σε περιοχή για την ίδια καταστροφή, ενώ το Δημόσιο πρέπει να αναλάβει με επάρκεια τις υποχρεώσεις του. Επιπλέον πρέπει να τεθεί σε ισχύ ένας ενιαίος κανονισμός ασφάλισης και να προβλέπει την κάλυψη ζημιών και εισοδήματος από τις έντονες κλιματικές αλλαγές, όπως η λειψυδρία, καθώς επίσης και τις οικονομικές επιπτώσεις από την οικονομική συγκυρία και την εξόφληση των αποζημιώσεων το αργότερο ένα τρίμηνο μετά από τη φυσική καταστροφή.
- Την ουσιαστική αύξηση των συντάξεων του ΟΓΑ.

Κυρίες και κύριοι,

Κλείνοντας επιτρέψτε μου να τονίσω ότι, όπως γίνεται φανερό απ' όλα τα παραπάνω, απαραίτητες προϋποθέσεις για να εισέλθει η Γεωργία σε αναπτυξιακή τροχιά αποτελούν:

Πρώτον, η ύπαρξη ενός συνεκτικού προγράμματος στρατηγικής που δεν αφορά απλώς τις γεωργικές πολιτικές ενός υπουργείου, αλλά πτυχές μεγάλου μέρους μίας κυβέρνησης.

Δεύτερον, τον ουσιαστικό διάλογο, την ανάδειξη προτεραιοτήτων και τις δεσμεύσεις που πρέπει να αναλάβουν όχι μόνο οι αγρότες, αλλά το σύνολο των εταίρων του αγροτοδιατροφικού τομέα και όσων άμεσα ή έμμεσα εμπλέκονται σε αυτόν.

Εκ μέρους του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας κ. Δημήτρη Παξινού και Προέδρου της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας, απευθύνω χαιρετισμό και μια σύντομη γενικής φύσεως τοποθέτηση.

Πιστεύουμε ότι η Ο.Κ.Ε. διαδραματίζει ένα πολύ σημαντικό ρόλο. Μη λησμονούμε ότι είναι το πρώτο θεσμοθετημένο, συμβουλευτικό, γνωμοδοτικό χαρακτήρα όργανο, στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκπροσωπεί την μεγάλη πλειοψηφία των Κοινωνικών Εταιρών, οι οποίοι παρακολουθώντας εκ του σύνεγγυς την κοινωνία, μεταφέρουν τις ιδιαιτερότητες και τις ανησυχίες που έχουν οι διάφορες κοινωνικές ομάδες, προκαλούν δε τις αναγκαίες ζυμώσεις ώστε να επιτυγχάνονται τα μέγιστα οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα.

Η Ο.Κ.Ε. λαμβάνει σήμερα αυτή την ιδιαίτερης σημασίας πρωτοβουλία στις δύσκολες οικονομικές συγκυρίες, για την διαμόρφωση μιας Εθνικής Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Συμφωνίας, αφού πρώτα έχει επεξεργαστεί, καταγράψει την υφιστάμενη κατάσταση και έχει διατυπώσει, όπως έχει δικαίωμα και υποχρέωση, τις απόψεις της.

Έχει εκφράσει Γνώμη επί όλων των σοβαρών θεμάτων που απασχολούν την κοινωνία μας, προσπαθώντας να μετουσιώσει το πραγματικό περιεχόμενο της στρατηγικής της Λισαβόνας σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο της ελληνικής κοινωνίας, διατυπώνοντας συγκεκριμένες προτάσεις. Προτάσεις σε θέματα τα οποία έχουν θιγεί και όλοι τα ξέρουμε. Σε θέματα που σχετίζονται με την απασχόληση, την εκπαίδευση, την υγεία, το φυσικό περιβάλλον, θέματα κοινωνικής ασφάλειας, κοινωνικής πρόνοιας κ.λπ.

Οι απόψεις αυτές και οι λύσεις της Ο.Κ.Ε., προέρχονται από τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις της κοινωνίας μας, οι οποίες αποτελούν μέλη της και διαμορφώθηκαν στα πλαίσια κοινωνικού διαλόγου. Πάντοτε υπάρχει το καλύτερο και δεν πρέπει να το ξεχνάμε. Όμως δεν πρέπει να μηδενίζουμε προσπάθειες σαν αυτές που έχουν γίνει και

είμαστε αυτή τη στιγμή παρόντες σ' αυτή την προσπάθεια της Ο.Κ.Ε. και το ότι ανταλλάσσονται απόψεις και με τους τόνους που έχουν ανταλλαγή μέχρι τώρα, πιστεύω ότι και αυτό συμβάλλει στο γόνιμο κοινωνικό διάλογο και στην εφεξής επικράτηση των καλύτερων απόψεων και τη σύγκλιση που όλοι επιδιώκουμε.

Ως εκ τούτου, εμείς ως Δικηγορικός Σύλλογος στηρίζουμε την άποψη αυτή. Και έχουμε την άποψη ότι και τα πολιτικά κόμματα πρέπει να πλαισιώσουν αυτή την προσπάθεια, να λάβουν υπόψη τις απόψεις, τις συστάσεις, την τεχνογνωσία των κοινωνικών δυνάμεων και λαμβάνοντας ως έναυσμα την προτεινόμενη από την Ο.Κ.Ε. Εθνική Κοινωνική και Αναπτυξιακή Συμφωνία, να ενθαρρυνθεί η περαιτέρω ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου, με στόχο την ανεύρεση κοινού παρανομαστή, που πιστεύω μέσα απ' αυτές τις διαδικασίες θα βρεθεί, ώστε να μπορέσει να υπάρξει υλοποίηση αυτής της Συμφωνίας, με τη διαμόρφωση του κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου.

Ευχόμαστε πραγματικά η σημερινή ημέρα να σηματοδοτήσει κάτι ουσιαστικό προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας και ευχόμαστε σε νευραλγικούς τομείς όπως η εκπαίδευση, η υγεία, το περιβάλλον, η κοινωνική ασφάλιση να σταματήσουν να υπάρχουν πλέον αυτοί οι πειραματισμοί και να δει η πολιτεία και όλοι οι υπεύθυνοι πιο ολοκληρωμένα και για το μέλλον τα πράγματα.

Ευχαριστώ πολύ.

Εγώ δεν θα χρειαστώ πάνω από τρία λεπτά, γιατί δεν θα αναφερθώ σε πολιτικές προτάσεις του καταναλωτή που είναι γνωστό ότι πρέπει να αποτελούν οριζόντια πολιτική, αλλά θα αναφερθώ στη σημερινή ημέρα και στην ουσία της. Δυστυχώς, πολλές φορές ξεστράτισε η συζήτηση, γύρω απ' αυτό το τραπέζι.

Θεωρώ ότι έπρεπε στο επίκεντρο της ιστορίας να θέσουμε ότι η Ο.Κ.Ε. αποτελεί ένα χώρο διαβούλευσης. Δηλαδή, η Ο.Κ.Ε. είναι ένας ουσιαστικός χώρος, όπου η διαβούλευση, συστατικό στοιχείο της δημοκρατίας, γίνεται πράξη. Αυτό αποτελεί μια ευρωπαϊκή κατάκτηση. Άρα αυτό είναι το στοιχείο που θα έπρεπε να τονιστεί και να το αντιληφθούμε οι πάντες. Και, μάλιστα, να δούμε διαχρονικά την πορεία της Ο.Κ.Ε. πώς μέσα από τη λειτουργία της και τις κορυφαίες προσεγγίσεις στα διάφορα θέματα (και αυτοί δεν είναι χαρακτηρισμοί δικοί μου, αλλά είναι χαρακτηρισμοί κοινοβουλευτικών εκπροσώπων) κατοχύρωσε τη διαβούλευση και διάλογο, ανάμεσα, στους κοινωνικούς εταίρους.

Αξιοποιείται αυτός ο χώρος της διαβούλευσης και των προτάσεων από πλευράς κυβέρνησης, κομμάτων, ανεξαρτήτων Αρχών και φορείς που θεσμοθετούν; Θα έλεγα όχι, στο βαθμό που πρέπει. Η κυβέρνηση στέλνει νομοσχέδια τελευταία στιγμή ή επιλέγει να μην τα στέλνει. Ο Δήμαρχος Αθηναίων δήλωσε ότι έστειλε και τα ένδεκα νομοσχέδια που κατέθεσε στη Βουλή, αλλά δεν μπορεί να το ισχυριστεί κανένας άλλος αυτό πιστεύω.

Από τα κόμματα, αν δεν κάνω λάθος Πρόεδρε, ένα κόμμα μας έστειλε μια πρότασή του για γνωμοδότηση. Ανεξαρτητες Αρχές, απούσες εντελώς. Τι χρησιμοποιούν για τη διαβούλευση που είναι μια υποχρέωσή τους; Κάποιες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, οι οποίες είναι απλώς σφραγίδες και οι οποίες χρησιμοποιούνται, ως άλλοθι.

Θεωρώ ότι η προσπάθεια της Ο.Κ.Ε. αφορά όλους. Χρειάζεται μια συμφωνία για να υπάρξει διέξοδος και αυτό ανα-

λύθηκε, από τον Πρόεδρο της Ο.Κ.Ε. και αναφέρθηκε από πολλούς. Αφορά την πολιτεία, αφορά την αγορά, αφορά όλους τους πολίτες.

Θέλω όμως να τονίσω κάτι που μπήκε σπερματικά από κάποιους. Υπάρχει μια κακή νοοτροπία, που έχει μπει βαθιά στο DNA του Έλληνα και αυτή λέγεται διαπλοκή. Είναι ένα στοιχείο που διατρέχει από τον απλό πολίτη μέχρι τον κορυφαίο και εδώ πρέπει να αναλάβει ο καθένας την ευθύνη του.

Και μπαίνει και το ζήτημα της δικαιοσύνης. Λειτουργεί στη χώρα μας η δικαιοσύνη όπως θα έπρεπε να λειτουργεί; Γιατί, εάν δε μπορέσει να λειτουργήσει στο βαθμό που πρέπει η δικαιοσύνη, δεν θα λειτουργεί ούτε η δημοκρατία, ούτε η αγορά.

Θα έλεγα ότι πρωταρχικός στόχος μιας διαβούλευσης, πέρα από αυτή την προσπάθεια που γίνεται, είναι να «αντικαταστήσουμε» τη διαπλοκή, τις αρπαχτές και την ατιμωρησία από το τρίπτυχο που αναφέρθηκε και από την Α.Δ.Ε.Δ.Υ., δηλαδή από τη διαφάνεια, την αξιοκρατία και την επιβράβευση.

Αν αυτά τα βασικά στοιχεία δεν τα ενσωματώνουμε στο σκεπτικό μας και στη νοοτροπία μας, που αποτελούν πτυχή και της διαβούλευσης και των συμφωνιών, δεν θα έχει τύχη αυτή η χώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

Ευχαριστούμε για την πρόσκληση στη σημαντική αυτή διαδικασία της Ολομέλειας ουσιαστικά των Προέδρων των φορέων που συμμετέχουν στην Ο.Κ.Ε. Βέβαια ο ρόλος μου είναι άχαρος, είμαι ο τελευταίος ομιλητής και το ακροατήριο είναι απογυμνωμένο.

Εν πάση περιπτώσει δεν θα μακρηγορήσω, θεωρώ ότι η σημερινή διαδικασία και γενικά οι διαδικασίες διαβούλευσης της Ο.Κ.Ε. δείχνουν ότι στη χώρα μας υπάρχει αναβαθμισμένος πολιτικός πολιτισμός.

Βέβαια, η σημερινή διαδικασία από τον τίτλο της δείχνει ότι ζητούμε Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφωνία, όμως βασική προϋπόθεση αποτελεί η κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη.

Κάτω από τις σημερινές συνθήκες, δηλαδή κάτω από την καταιγίδα των καινούργιων οικονομικών εξελίξεων και του κατακρημνίσματος του διεθνούς οικονομικού στερεώματος, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να σημάνει αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου. Παραγωγικό μοντέλο βέβαια στο οποίο δεν θα σταθώ εγώ αυτή τη στιγμή, πιστεύω όμως ότι καθένας από μας και όλοι οι φορείς που εκπροσωπούμε έχουν συγκεκριμένες τις απόψεις τους. Έτσι εάν υπήρχε περισσότερος χρόνος συζήτησης πιστεύω ότι θα καταλήγαμε, θα συγκλίναμε κάπου.

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο καλύπτει δύο βασικούς τομείς της παραγωγικής διαδικασίας της χώρας τον αγροτικό - κτηνοτροφικό - δασικό και αυτό των ορυκτών πόρων (ύδατα, πρώτες ύλες: ενεργειακές - βιομηχανικά ορυκτά και μάρμαρα - αδρανή και μεταλλικά ορυκτά).

Όσον αφορά τον πρωτογενή τομέα της αγροτικής ανάπτυξης αυτός καλύφθηκε εκτενώς από τις τοποθετήσεις των δύο οργανώσεων όπως η ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. και η ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε., δεν θα μπω σε λεπτομέρειες γιατί αναλύθηκε διεξοδικά.

Ήδη μέσα στο κείμενο αυτό είδαμε να αποτυπώνονται προτάσεις και θέσεις τις οποίες το Επιμελητήριο διαχρονικά έχει αναδείξει είτε μέσα από τις παρεμβάσεις του τις θεσμικές, είτε μέσω συνεδρίων, είτε εκθέτοντας τις θέσεις του στους πολιτικούς αρχηγούς και στις κυβερνήσεις.

Ήδη πρόσφατα το Διοικητικό του Συμβούλιο του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. είχε την ευκαιρία να μιλήσει και να εκθέσει την θέση του Επιμελητηρίου στον Πρόεδρο της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Όπως και στην κυβέρνηση με την ευκαιρία των αλλαγών στο ΥΠΑΤ.

Όμως, η διατύπωσή τους σε ένα Φόρουμ σαν το σημερινό

τις καθιστά βαρύνουσες μια και με αυτό τον τρόπο απαλείφονται σε σημαντικό βαθμό οι συντεχνιακές εξάρσεις.

Θα αναφερθώ σε ορισμένες θέσεις που το Επιμελητήριο έχει αναδείξει μεταξύ άλλων επίσης σημαντικών και επίκαιρων:

Αφορούν στο έλλειμμα του μητρώου αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων που το θεωρεί σημαντικό για την ανάπτυξη του τομέα και στο πρόβλημα του ΟΣΔΕ. Είναι θέματα τα οποία πρέπει να τα δούμε με περισσή ευθύνη.

Επίσης, σταχυολογώ κάποιες αναφορές του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. προς τον Υπουργό ΠΑΤ σε πρόσφατη έγγραφη τοποθέτηση για τις αναπτυξιακές πολιτικές που διαμορφώνουν πλαίσιο συνθηκών αγροτικής ανάπτυξης με ενσωμάτωση μέγιστης επιστημονικής συνδρομής. Μιλάμε για την αυτόνομη επιστημονική παρέμβαση του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. για την οργανωμένη προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις αγορές, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων παρακολούθησης αλλά και προώθησης των τιμών των αγροτικών προϊόντων και τη μελέτη σε επιστημονική βάση των διαρθρώσεων της χώρας και των αναγκών αναδιορθώσεων τόσο της φυτικής, όσο και της ζωικής παραγωγής, όπως επίσης και την αναδιομόρφωση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Αυτές είναι σε γενικές γραμμές οι αναφορές μου για τον αγροτικό τομέα.

Υπάρχει όμως το κομμάτι του πρωτογενούς τομέα που αφορά τους υπόλοιπους τους φυσικούς πόρους, στους οποίους συγκαταλέγεται και το νερό.

Εδώ η χώρα μας έχει πιάσει τα πρωτεία της ασυνέπειας, όσον αφορά την εφαρμογή της Οδηγίας 2060 και βέβαια το πρόβλημα είναι διαχρονικό και διαπερνά και τις κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων.

Δημιουργήσαμε μια αρχή, η οποία ουσιαστικά υπολειπεται, με αποτέλεσμα οι καταχρήσεις των υδάτινων πόρων και οι παραβιάσεις της νομοθεσίας να είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση.

Και αυτό διότι η Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων αλλά και οι περιφερειακές είναι υποστελεχωμένες, ιδιαίτερα με Γεωτεχνικούς και δη Γεωλόγους, δεν ξέρω εάν αυτό έχει γίνει σκόπιμα, ή έχει γίνει από αμέλεια. Εν πάσει περιπτώσει, το αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής είναι το ίδιο επικίνδυνο. Γι' αυτό και στη χώρα μας πέφτουν χαλάζι, όπως λέμε, τα πρόσιμα.

Εμείς σαν Επιμελητήριο έχουμε τοποθετηθεί ήδη πριν ξεκινήσει η διαδικασία εφαρμογής της Οδηγίας 60/2000, με συνέδριο που πραγματοποίησε το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο στην Κρήτη ένα τριήμερο εδώ και αρκετά χρόνια. Δυστυχώς ούτε η προηγούμενη κυβέρνηση, ούτε η σημερινή μας αφουγκραστήκανε.

Νομίζω ότι είναι ένα θέμα το οποίο θα πρέπει περαιτέρω να αναδειχθεί.

Ένα άλλο θέμα αφορά τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Στη χώρα μας έχουμε σημαντικές δυνατότητες αξιοποίησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, και βέβαια ένας τομέας στον οποίον μπορεί να υπάρξει υψηλή προστιθέμενη αξία είναι ο τομέας της γεωθερμικής ενέργειας, ο οποίος μπορεί να βρει βέβαια και μεγάλη εφαρμογή στον αγροτικό τομέα.

Εδώ λοιπόν θα πρέπει να το δούμε αυτό το θέμα με μεγαλύτερη προσοχή, διότι επαναλαμβάνω, και οι πολιτικές γενικότερα δεν έχουν στο πίσω μέρος του σχεδιασμού τους πάντα αγαθές προθέσεις. Προωθούνται αυτές που έχουν ένταση εμπορίας και εισαγόμενης τεχνολογίας. Θα πρέπει λοιπόν να δούμε και να αξιοποιήσουμε τη δική μας την εγχώρια τεχνολογία.

Τέλος καταλήγω σε ένα άλλο πολύ σημαντικό θέμα που αφορά πλέον το κομμάτι του ορυκτού πλούτου των μεταλλικών, βιομηχανικών ορυκτών των μαρμάρων κ.λπ. Είναι ένα θέμα το οποίο δεν θίγει κανείς τα τελευταία χρόνια,

ούτε καν ακόμα και ο ΣΕΒ σε Φόρουμ σαν το σημερινό.

Είναι ένας τομέας με υψηλή προστιθέμενη αξία για την χώρα. Μπορεί στο σύνολό του να συμβάλει σε μικρό ποσοστό στο ΑΕΠ, όμως για πολλές περιοχές είναι καθοριστικής σημασίας. Εδώ βέβαια αντιμετωπίζουμε και έχουμε το πρόβλημα της εχθρικής διάθεσης των τοπικών κοινωνιών πάνω σ' αυτά τα θέματα. Και εδώ παρακαλώ τον Πρόεδρο και την Ο.Κ.Ε. να δρομολογήσει ειδική δράση πάνω στο θέμα αυτό.

Δηλαδή να προσδιορίσουμε τι σημαίνει βιωσιμότητα στους μη ανανεώσιμους φυσικούς πόρους και τη σημασία τους στην ανάπτυξη της χώρας.

Είναι ένα έλλειμμα υπαρκτό που δημιουργεί αρνητική εικόνα για την επιχειρηματικότητα στη χώρα και νομίζω ότι θα πρέπει να το δούμε κ. Πρόεδρε εμείς σαν Επιμελητήριο, σαν Επιστημονικοί Σύλλογοι μαζί με τους αντίστοιχους θεματικούς, με υπευθυνότητα.

Πιστεύω ότι και ο ΣΕΒ μπορεί να βοηθήσει σ' αυτή τη κατεύθυνση.

Δεν μπορεί ο ΣΕΒ μόνος του, ή ο ΣΜΕ να περάσει αυτή την πολιτική, χρειάζεται ένα όργανο με αντικειμενικότητα για να μπορέσει να προσεγγίσει την κοινωνία και να δώσει στις τοπικές κοινωνίες την πραγματική διάσταση της αναπτυξιακής προσφοράς του τομέα των ορυκτών πόρων στην οικονομία.

Δεν θα καταχραστώ περισσότερο το χρόνο σας. Είμαστε στη διάθεσή σας, συγχαίρουμε πάλι την Ο.Κ.Ε. για τη διαδικασία. Θεωρούμε ότι ο θεσμός της Ο.Κ.Ε. είναι πολύ σημαντικός και η ευχή μας θα ήταν όλα τα νομοσχέδια να τυγχάνουν της γνωμοδότησής της.

Ευχαριστούμε πολύ και ευχόμαστε καλή πρόοδο στις δράσεις της.

Είναι γνωστό ότι ο τουρισμός είναι εξαιρετικά σημαντικό για την ανάπτυξη και την πρόοδο της χώρας μας, ενώ, επίσης, πολύ σημαντικός είναι ο οριζόντιος ρόλος του, ως τομέας που απλώνεται σε όλο το φάσμα ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων και ως βασικός συντελεστής της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Οι άμεσες, έμμεσες και πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του τουρισμού στην Εθνική Οικονομία συνεισφέρουν περισσότερο από το 18% του ΑΕΠ. Το σύνολο των εσόδων από τον τουρισμό (11.386 εκατ. Ευρώ για το 2006) πλησιάζει το σύνολο της αξίας των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων (11.582 εκατ. Ευρώ) καλύπτοντας περίπου το 30% του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου.

Σημαντική είναι η συμβολή του τουρισμού και στην απασχόληση, όπου για κάθε θέση άμεσης απασχόλησης στον τουριστικό τομέα δημιουργείται σχεδόν άλλη μια στην οικονομία συνολικά. Η συνολική απασχόληση στην τουριστική οικονομία (963.000 θέσεις εργασίας) αντιστοιχεί στο 20% των απασχολούμενων (4.758.725) κατά το 2008. Τα μεγέθη αυτά είναι σημαντικά και ικανά να πείσουν τον καθένα για τη σημασία του τουρισμού στην αύξηση της απασχόλησης, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, και κατά κύριο λόγο στην περιφέρεια. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας, οι μοναδικοί νομοί της χώρας μας που κατέγραψαν αύξηση του μόνιμου πληθυσμού τους μεταξύ 1991 - 2001, ήταν οι νομοί της Κρήτης, Κυκλάδων και Δωδεκανήσου, νομοί με ανεπτυγμένη τουριστική οικονομία.

Ο τουρισμός αποτελεί, επιπλέον, έναν από τους ελάχιστους κλάδους της οικονομίας, του οποίου η ανταγωνιστικότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το ανθρώπινο δυναμικό. Συνεπώς, τα θέματα που σχετίζονται με αυτό και ιδιαίτερα τα θέματα της εκπαίδευσης και της κοινωνίας της γνώσης, πρέπει να έχουν προτεραιότητα τόσο στις δράσεις της επίσημης Πολιτείας, όσο και στις δράσεις του ιδιωτικού τομέα.

Ο Σ.Ε.Τ.Ε. για πολλά χρόνια είχε εκφράσει την άποψη ότι η ιδανική εξέλιξη θα ήταν η δημιουργία ενός δικτύου 3 - 4 σχολών στους κυριότερους τουριστικούς προορισμούς της χώρας μας. Με μεγάλη ικανοποίηση, λοιπόν, δέχθηκε την απόφαση του Συμβουλίου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΣΑΠΕ) για την ίδρυση προπτυχιακών τμημάτων τουρισμού στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, απόφαση που αποτελεί επιβράβευση προσπάθειας πολλών ετών και η λειτουργία των οποί-

ων, αναμένεται να προσφέρει πολλαπλά στον ελληνικό τουρισμό, καλύπτοντας κρίσιμους τομείς εκπαίδευσης ανθρώπινων πόρων, τουριστικής έρευνας και σχεδιασμού.

Όσον αφορά στην επιστημονική υποστήριξη του τουρισμού, η αλήθεια είναι ότι σε όλη τη διάρκεια της ανάπτυξής του, τα τελευταία σαράντα χρόνια, ο ελληνικός τουρισμός πορεύεται χωρίς συγκροτημένη και συνεπή μελετητική υποστήριξη. Από πλευράς Πολιτείας, παρά τις κάποιες φιλότιμες προσπάθειες, δεν παράγεται ικανό ερευνητικό / μελετητικό έργο, με την έννοια της συνεχούς και συστηματικής παρακολούθησης της αγοράς, της συσσώρευσης τεχνογνωσίας και της επιστημονικής υποστήριξης της τουριστικής πολιτικής. Είναι απαραίτητο, επομένως, ένα κέντρο μελέτης και έρευνας, στελεχωμένο με επιστημονικό και ερευνητικό προσωπικό υψηλής στάθμης και μόνιμης απασχόλησης, το οποίο θα συσσωρεύει τεχνογνωσία και θα μπορεί να προσφέρει συμβουλές, κυρίως σε μακροοικονομικά θέματα για τον ελληνικό τουρισμό.

Ο τουρισμός έχει άμεση σχέση με το βιοτικό επίπεδο και τις συνθήκες διαβίωσης μιας χώρας, δεδομένου ότι οι υποδομές που δημιουργούνται για την τουριστική δραστηριότητα συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη με ευεργετικά αποτελέσματα για τους κατοίκους των συγκεκριμένων περιοχών, με βασική -πάντα- προϋπόθεση την προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Άλλωστε, ο Σ.Ε.Τ.Ε. έχει δηλώσει εδώ και πολλά χρόνια με ιδιαίτερη έμφαση ότι το περιβάλλον αποτελεί το βασικότερο στοιχείο του ενεργητικού κάθε τουριστικής επιχείρησης και κάθε καταστροφή του περιβάλλοντος σημαίνει μείωση της τουριστικής δραστηριότητας.

Επιπλέον, οι μεταβολές στις κλιματικές συνθήκες αναμφίβολα θα επηρεάσουν σημαντικά τους τουριστικούς προορισμούς και τις τουριστικές επιχειρήσεις. Επιβάλλεται λοιπόν η άμεση ανταπόκριση σε επίπεδο μεσομακροπρόθεσμου σχεδιασμού, τόσο του δημόσιου τομέα, όσο και

του ιδιωτικού, προκειμένου να προστατευθεί στο μέτρο του δυνατού ο πλανήτης και να αναπτυχθεί ο τουρισμός στα πρότυπα της αειφόρου ανάπτυξης.

Όλα τα παραπάνω επιβεβαιώνουν τη σημασία του τουρισμού για τη χώρα μας. Ο Σ.Ε.Τ.Ε. θεωρεί αναγκαία μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της τουριστικής οικονομίας

ώστε να εδραιωθεί ο δυναμικός ρόλος του τουρισμού για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας μας. Στο πλαίσιο αυτό, είναι αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός της τουριστικής πολιτικής, ώστε να συνεισφέρει και να μεγιστοποιεί τις επιδιώξεις και τους στόχους της γενικότερης οικονομικής πολιτικής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αμβρ. Φραντζή 9, 117 43 Αθήνα · Τηλ.: 210 9249510-2, Fax: 210 9249515
<http://www.oke-esc.eu>, e-mail: sec@oke-esc.eu, ipr@oke-esc.eu